

Vorbereiden

Ik doe het niet uit mezelf

Johannes 5:19-36a

11 juli 2021

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Jezus is in gesprek met mensen die kritiek op hem hebben. Hij zegt dat hij niets uit zichzelf doet – hij doet alleen wat de Vader van hem vraagt. Ook verwijst Jezus naar Johannes de Doper, die gezegd heeft dat Jezus echt de Messias is.

Wat voorafging

Bij het bad van Betzata zat een man al achtendertig jaar te wachten op genezing. Jezus heeft hem op een sabbat beter gemaakt. Toen joodse mensen daar kritiek op hadden, antwoordde Jezus dat zijn Vader onophoudelijk werkt en dat hij dat dus ook doet.

Drie onderwerpen

Jezus vertelt drie dingen, in de lezing van vandaag. In de eerste plaats vertelt hij dat hij niets uit zichzelf doet, hij werkt alleen namens zijn Vader. In de tweede plaats vertelt Jezus dat op een dag de doden uit hun graf zullen opstaan – sommigen om te leven, anderen om veroordeeld te worden. En het derde dat Jezus vertelt, is dat hij niet alleen over zichzelf getuigt; ook Johannes de Doper heeft immers gezegd dat Jezus echt de Messias is.

Niets uit zichzelf

De mensen in Jeruzalem kunnen het niet plaatsen, wat Jezus allemaal doet. Het past niet bij wat mensen horen te doen en te laten. Dat klopt ook wel, zo blijkt uit de woorden van Jezus: want wat hij doet, past niet bij mensen, maar bij God. Jezus vertelt dat hij doet wat hij de Vader ziet doen. Met andere woorden: als Jezus spreekt en handelt, horen en zien we God zelf spreken en handelen. 'U zult verbaasd staan!' zegt Jezus erbij. En dat is nog zacht uitgedrukt, als je bedenkt wat er al gebeurd is en wat in dit evangelie nog allemaal komen gaat.

Doden staan op

In het Oude Testament en in de evangeliën wordt maar zo nu en dan gesproken over het leven na de dood. Het hier en nu lijkt voor de vertellers minstens zo belangrijk als wat later nog komt. Maar in dit gesprek schetst Jezus de toekomst: Op een dag zullen alle doden zijn stem horen en uit hun graf opstaan. Wie het goede gedaan heeft, staat dan op om te leven; wie het slechte gedaan heeft, staat op om veroordeeld te worden. (Bij deze woorden kunnen we ook nog even terugdenken aan wat Jezus in de lezing van vorige week tegen de genezen man zei: 'Zondig niet meer, anders zal u iets ergers overkomen.' (Johannes 5:14))

Getuige

In zekere zin is Jezus zichzelf aan het verdedigen, in de tekst van vandaag. Daarbij heeft hij geen getuigenis van een mens nodig, zo zegt hij zelf. Maar omdat hij echt wil dat zijn toehoorders hem geloven ('om u te redden') noemt Jezus toch een belangrijke getuige. In Johannes 1:19-28 is verteld dat de priesters uit Jeruzalem mensen naar Johannes stuurden om hem te vragen wie hij was. (Voor mensen met een goed geheugen: we hebben dat verhaal gelezen op de tweede zondag van Advent.) Het leek wel een soort verhoor, en Johannes gaf een duidelijk antwoord: Hij was niet zelf de Messias, na hem zou iemand komen die groter was dan hij. Jezus brengt dit in herinnering, en hij zegt erbij dat zijn toehoorders zich een tijd 'in het licht van Johannes hebben verheugd'. Met andere woorden: ze vonden Johannes een goede profeet. Waarom geloven ze nu dan niet wat Johannes wel geloofde?

Onbekende lezing

De lezing van vandaag is vrij onbekend; in de gebruikelijke leesroosters van A-, B- en C-jaar komt dit gedeelte niet voor. De reden dat we het nu toch lezen, is dat het Oecumenisch Leesrooster dit jaar een 'Johannes-jaar' aanbiedt. Zie voor meer informatie daarover bladzijde oo.

Met de kinderen

De lezing van vandaag is theologisch interessant, maar wat vertel je erover aan kinderen? We nemen de kinderen eerst mee terug naar het verhaal van vorige week: bij het bad van Betzata werd een zieke man genezen. In het verhaal van deze week zien we hem nog met zijn mat door de straten wandelen. Dat roept vragen op omdat het sabbat is – mag je wel een mat dragen op de rustdag? En mag Jezus zieke mensen beter maken op de rustdag? Daarop horen we Jezus vertellen over zichzelf: Hij werkt namens God. Dat heeft Johannes de Doper al gezegd.

Vieren

Ik doe het niet uit mezelf

Johannes 5:19-36a

11 juli 2021

Gesprek met de kinderen

Vertel de kinderen dat u een brief heeft geschreven. U twijfelt alleen nog een beetje of u hem moet versturen. Misschien kunnen de kinderen u daar een beetje bij helpen? Lees de brief plechtig aan de kinderen voor:

Beste, geachte politie,
Hierbij laat ik u weten dat er gisteren een auto over de stoep reed.
Zomaar midden op de dag! En ook nog midden op de stoep!! Dat mag toch helemaal niet?
Het was een ambulance, dat wel.
Ze kwamen een mevrouw helpen die gevallen was.
Die mevrouw is nu weer beter, dus dat is fijn.
Maar toch: rijden op de stoep, dat mag niet.
Als iedereen dat gaat doen, kunnen we net zo goed de stoep afschaffen!
Wilt u de mensen van de ambulance daarom een enorme, VETTE boete geven?
Met de groeten van de dominee, zeg dat er maar bij.
Dan gaan ze de volgende keer vast het laatste stukje lopen, want dat kan net zo goed.
Met vriendelijke hartelijke groet,
Dominee x.
p.s.: Komt u ook eens naar de kerk?
Daar kunt u veel van leren, over liefde en vergeving enzo.

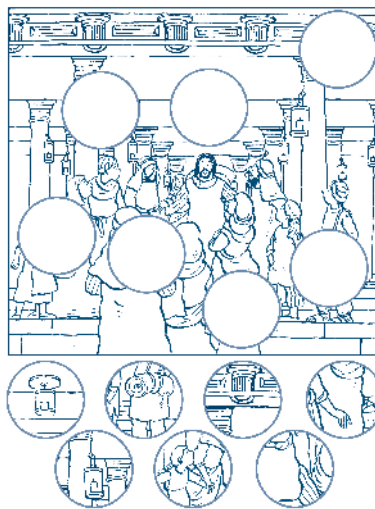
p.s. 2: Komt u dan wel met de fiets? Want we willen hier geen auto's op de stoep.

Wat vinden de kinderen: Moet u de brief versturen? Waarom wel of niet? Ze mogen het eerlijk zeggen hoor, u wordt niet boos als ze het niet zo'n goed idee vinden!
Vertel aan het eind van het gesprek dat het geen echte brief was. Het heeft te maken met het Bijbelverhaal van vandaag, waarin Jezus iets doet wat niet mag. Of toch wel?

Werkblad en tips

Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. Op het werkblad voor jonge kinderen zie je Jezus te midden van de mensen in de synagoge in gesprek. De kinderen knippen de rondjes uit en plakken ze op de juiste plaats. Het andere werkblad sluit aan bij een werkvorm in *Kind op Zondag*: het is een happertje dat laat zien wat je kunt gaan doen.

Lezen en Zingen

Vierde zondag van de zomer Jaar A

Lezing uit het Oude Testament	Jesaja 52:1-6
Antwoordpsalm	85
Epistellezing	Efeziërs 1:1-14
Lezing uit het Evangelie	Marcus 6:6b-13
Alternatief leesrooster	Jesaja 26:7-19 Handelingen 24:10-21 Johannes 5:19-36a

Lied: Het moment

*Stilletjes staart hij maar wat voor zich uit,
hij piekert en peinst, maar hij maakt geen geluid.
Hij wacht bij het water op een mooi moment
van golven, genezing... hij is het gewend.*

*Wat is jouw moment?
Wat is jouw moment?
Als je haast wanhopig bent
maar door Jezus wordt herkend
is het jouw moment!*

*Vriendelijk vraagt hij: 'Waar wacht u nog op?
Geloof in het leven, al ben je doodop.
Geloof dat je lopen kan, God gaat je voor
op wegen van wijsheid, stap snel in zijn spoor!'*

*Wat is jouw moment?
Wat is jouw moment?
Als je haast wanhopig bent
maar door Jezus wordt herkend
is het jouw moment!*

Tekst: Erik Idema
Muziek: Gerard van Amstel

Vertellen

Ik doe het niet uit mezelf

Johannes 5:19-36a

11 juli 2021

Werkvormen

4-7 jaar

Gesprek: Wat Jezus doet, wie heeft dat bedacht? Wat zegt Jezus daarover in het verhaal?

Spel: 'Wie heeft het bedacht?' Als je iets doet, kan het zijn dat je het zelf bedacht hebt óf iemand heeft het voor jou bedacht (bijvoorbeeld je vader of moeder). Noem verschillende voorbeelden op. Bij elk voorbeeld bedenken de kinderen: heeft diegene het zelf bedacht? Of heeft iemand het voor hem of haar bedacht? (NB: Bij elk voorbeeld kunnen beide antwoorden goed zijn! De kinderen mogen er hun eigen invulling aan geven.) Als de kinderen denken 'zelf bedacht', gaan ze staan. Als ze denken 'door iemand anders bedacht', blijven ze zitten. Laat hen uitleggen waarom ze dit denken.

Voorbeelden:

- Rozemarijn gaat vanavond lekker vroeg naar bed.
- Tijn gaat met de lego spelen.
- Jesse pakt iets lekkers uit de koelkast.
- Emma gaat naar Eurodisney.
- Maartje heeft een nieuwe jurk.

Besprek daarna met de kinderen wat leuker is: als iemand iets voor jou bedenkt, of als je het zelf bedenkt. Of maakt het geen verschil?

Knutselen: Maak een happertje waar leuke activiteiten op staan. Het happertje laat zien wat je kunt gaan doen!

Vertelling 4-7 jaar

Introductie: Vorige week hoorden we het verhaal over de man bij het bad van Betzata. Haal dit verhaal met de kinderen op. Het verhaal gaat vandaag verder.

Een feestdag voor iedereen

Er staat een groepje mensen, zomaar midden op straat.

Er is een man bij met een mat onder zijn arm.

'Dit is hem nou', vertelt hij aan de anderen. Hij wijst naar Jezus. 'Dit is Jezus, de man die mij beter heeft gemaakt.'

Achtendertig jaar was ik ziek. Ik zat bij het water en ik hoopte dat ik ooit een keer weer beter zou worden. Toen kwam Jezus voorbij en kijk! Ik ben zo gezond als een vis.'

Iemand anders in het groepje kijkt streng.

'Ja ja', zegt hij. 'Het zal allemaal best. Maar vandaag is het rustdag en jij loopt met een mat onder je arm. Dat mag dus niet!' Met zijn strenge gezicht kijkt hij naar Jezus.

'En wat u doet, mag al helemaal niet', zegt hij. 'Iemand beter maken... Noemt u dat uitrusten? Nou, ik niet!'

En dan begint Jezus te vertellen.

Tegen de strenge meneer, tegen de man met de mat onder zijn arm en tegen alle nieuwsgierige mensen die erbij komen staan.

Jezus zegt: 'Wat ik doe is anders. Het is anders dan wat je gewend bent, anders dan wat je verwacht. Dat komt omdat ik bij God hoor. Ik doe niet wat ik zelf bedenkt; ik doe wat Góð bedenkt!'

De man met de mat onder zijn arm knikt. 'Dat geloof ik best!' roept hij. 'Want ik ben beter. Hoera voor Jezus!'

Maar de man met het strenge gezicht roept geen hoera. (Dat mag zeker ook al niet op de rustdag.)

En dus vertelt Jezus verder.

'Gods werk gaat altijd door. Hij laat mensen opstaan: deze man hier met zijn mat, en ook alle andere mensen. Zelfs mensen die al dood zijn gegaan, zullen op een dag weer opstaan.'

'Echt waar?' vraagt de man met het strenge gezicht.

'Echt waar', zegt Jezus. 'Geloof mij maar. En als u mij niet gelooft, geloof dan Johannes de Doper maar. Hij is een beroemde profeet, u kent hem vast wel. Johannes heeft toch ook gezegd dat ik de Zoon van God ben?'

De man met het strenge gezicht heeft nu een nadenkend gezicht. 'Maar de rustdag dan?' wil hij toch nog weten.

Jezus lacht. 'Vandaag is het een feestdag', zegt hij. 'Een feestdag voor iedereen!'

Vertelling 8–12 jaar

Omdat God het wil

Er staat een groepje mensen om Jezus heen. Het worden er steeds meer. Nieuwsgierige voorbijgangers blijven staan, mensen die in de buurt zijn, worden opgehaald door hun vrienden. Ze worden fluisterend bijgepraat door de mensen die er al waren: 'Zie je die man met dat matje onder zijn arm? Hij was heel lang ziek. Maar nu heeft Jezus hem beter gemaakt.'

'Echt?' reageren de nieuwkomers.

'Ja, echt. Maar het is vandaag gebeurd. Op de sabbat, de rustdag! Daarom zijn de joodse leiders boos, kijk maar.'

Er staan inderdaad een paar boze mensen in het groepje. Een man zwaait met zijn vinger en roept: 'Je moet je aan de regels houden, Jezus! De sabbat is geen dag om mensen beter te maken!'

En dan begint Jezus te vertellen:

'Lieve mensen, man met je mat, man met je geheven vingertje, nieuwsgierige voorbijgangers:

Wat ik doe, bedenk ik niet zelf.

Ik doe wat God doet, elke dag opnieuw.

God laat mensen opstaan.

Als ze ziek zijn, als ze verdrietig zijn - ik help ze overeind.

Op een dag zal ik zelfs de doden vragen om op te staan.

Niet omdat ik het wil, maar omdat God het wil.'

Even wordt het stil. Dan vraagt Jezus aan de man met het geheven vingertje: 'Ik weet dat jullie naar Johannes de Doper zijn gegaan. Jullie vonden hem een goede profeet, je geloofde hem. Daarom ben je naar hem toe gegaan. Je hebt hem gevraagd wat hij van mij vond. Toch? Waar of niet?'

De man met het geheven vingertje stopt snel zijn hand in zijn zak. Hij knikt.

'Johannes is mijn getuige', gaat Jezus verder. 'Hij heeft gezegd dat ik de Messias ben.

Ik heb geen getuige nodig, maar jullie blijkbaar wel. Luister dan naar Johannes. Of kijk gewoon naar wat ik doe. Dan zie je zelf dat God in mij aan het werk is.'

Daar moeten de mensen op straat even over nadenken. Is het echt God zelf die hier aan het werk is? Op de sabbat? Er is in ieder geval een man die er niet aan twijfelt. Hij loopt vrolijk fluitend met zijn mat onder zijn arm naar huis.

8-10 jaar

Gesprek: De mensen op straat wisten niet of God echt in Jezus aan het werk was. Waarom zouden ze daaraan twifelen, denk je?

Spel: Speel een rechtszaak. De 'strengeman' uit het verhaal vindt dat Jezus zijn eigen gang gaat. Verschillende getuigen zeggen dat Jezus bijzondere dingen doet die van God komen. Laat als getuigen opkomen: de man met de mat, Johannes de Doper, Nikodemus (Johannes 3; zie verhaal 30 mei), de vrouw bij de bron (Johannes 4; zie verhaal 13 juni). Wat kunnen zij over Jezus vertellen?

Creatief: Ontwerp een poster met de tekst: 'Getuigen gezocht! Wie kan meer vertellen over Jezus? Wij komen graag met u in contact.'

11-12 jaar

Gesprek: Kan God ook in andere mensen aan het werk zijn? Hoe ziet dat eruit?

Onderzoek: Stel je voor: de 'strengeman' uit het verhaal zijn op zoek naar getuigen die iets over Jezus kunnen vertellen. Maak verschillende groepjes, elk groepje krijgt een hoofdstuk uit het evangelie van Johannes. Welke getuige kom je tegen in dat hoofdstuk en wat zou diegene over Jezus kunnen vertellen?

Voorbereiden

Met je neus uit de boeken

Johannes 5:36b-47

18 juli 2021

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Jezus is in gesprek met 'Bijbelgeleerden': mensen die veel weten van de heilige Schriften. Zij vinden dat de woorden en daden van Jezus niet passen bij wat in de wet van Mozes geschreven staat. Maar Jezus zegt dat wat hij doet juist de vervulling is van wat Mozes gezegd heeft.

Wat ging vooraf?

Bij het bad van Betzata heeft Jezus een man beter gemaakt die al achtendertig jaar ziek was. Hij zei tegen hem: 'Sta op, pak uw mat en loop.' En meteen werd de man gezond. Fijn voor die man, maar het kwam hem ook meteen op kritiek te staan. 'Het is sabbat!' riepen omstanders. 'Dan mag je geen mat dragen!' Met die omstanders is Jezus nu nog steeds in gesprek.

Waar haalt hij het vandaan?

In het stuk net voor deze lezing (zie vorige week) heeft Jezus verteld dat hij niets zomaar uit zichzelf doet. Wat Hij doet, doet Hij namens de Vader. Jezus heeft ook verwezen naar Johannes de Doper, die zijn getuige is. De 'critici' van Jezus hebben zelf Johannes de Doper eropaf gestuurd om uit te zoeken waar Jezus precies voor stond. Johannes de Doper heeft vervolgens verklaard dat Jezus de Messias is. Wat willen ze dan nu nog meer?

De heilige Schriften

In de tekst van vandaag is sprake van 'de Schriften'. Daarmee worden Thora, Profeten en Geschriften bedoeld; de teksten die wij kennen als het Oude Testament. In de Thora staat beschreven wat wel en niet mag op sabbat, hoe je over de Allerhoogste zult spreken en nog veel meer. De Schriften zijn zeer bepalend voor het doen en laten van de

mensen waar Jezus mee in gesprek is. Dat gaat verder dan de invloed van de Bijbel op het dagelijks leven van veel mensen in de wereld van vandaag. 'De Schriften' zijn voor Jezus' gesprekspartners niet zomaar een inspiratiebron; ze zijn het allesbepalende richtsnoer voor het leven.

Kampioen Bijbellezen

We moeten uitkijken dat we van Farizeeën en Schriftgeleerden in de Bijbel geen karikatuur maken, als mensen die het altijd met Jezus oneens zijn en altijd met de kleine lettertjes van de wet aankomen. (In Johannes 3 hebben we al kunnen zien dat de Farizeeën ook naar voren komen als betrokken vragenstellers.)

Toch worden de mensen waar Jezus mee praat in deze lezing wel scherp neergezet: 'U bestudeert de Schriften en denkt daardoor het eeuwige leven te hebben' (Johannes 5:39), 'Van elkaar wilt u wel eer ontvangen...' (Johannes 5:44). Het roept een beeld op, in kindertaal gezegd, van mensen die denken dat ze kampioen Bijbellezen zijn. Ze kennen elk woord, elk detail, en ze kunnen precies opdreunen wat het allemaal betekent... Maar intussen hebben ze geen idee dat de Zoon van God voor hun neus staat.

Mozes én Jezus geloven

Jezus legt uit dat er geen tegenstelling is tussen wat Mozes geschreven heeft en wat Hij zelf doet. Je hoeft niet te kiezen tussen de Thora of het Evangelie; die twee horen bij elkaar. Dat is een aanwijzing voor die Schriftgeleerden die Jezus niet willen volgen omdat Hij niet past bij wat ze al weten. Maar het is ook een aanwijzing voor gelovigen die menen dat het Nieuwe Testament het Oude Testament wel kan vervangen. Je kunt het verhaal van Jezus niet vertellen als je niet ook vertelt over de Wet en de Profeten.

Zo doet Jezus dat zelf in het verhaal van de Emmaüsgangers, zo doen zijn volgelingen dat in het boek Handelingen en zo maken we dat ook vandaag de dag in veel kerken zichtbaar door de lezing uit het Oude en Nieuwe Testament.

Vieren

Met je neus uit de boeken

Johannes 5:36b-47

18 juli 2021

Kindermoment in de dienst

Vertel het volgende verhaal:

Storm Boekenwurm zit de hele dag met zijn neus in de boeken. Hij leest alles wat los en vast zit. Soms leest hij avonturenboeken of sprookjes. Maar het liefst leest hij boeken met allemaal weetjes.

‘Weet je dat de aansteker al eerder uitgevonden was dan de lucifer?’ zegt hij tegen zijn vader die aan het koken is.

‘Weet je dat een giraffe net zo veel nekwerfels heeft als een mens?’ zegt hij tegen de man achter de kassa bij de diertuin.

‘Weet je dat ratten en paarden niet kunnen overgeven?’ zegt hij tegen zijn zieke zus.

‘Weet je dat vrouwen gemiddeld twee jaar van hun leven in de badkamer doorbrengen?’ zegt hij tegen zijn juf. In de pauze zit Storm Boekenwurm op de bank met zijn neus in een boek vol interessante weetjes. Dan komt Sterre naast hem zitten.

‘Weet je hoe hoog het klimrek is?’ vraagt ze.

‘In elk geval niet hoger dan drie meter’, antwoord Storm. ‘Want in het boek *Veiligheidsvoorschriften voor speeltoestellen* staat dat een klimrek voor basisschoolleerlingen niet hoger mag zijn dan drie meter.’

‘En weet je hoe het voelt als je op het puntje klimt, je voeten stevig vastklemt en dan gaat staan?’ vraagt Sterre.

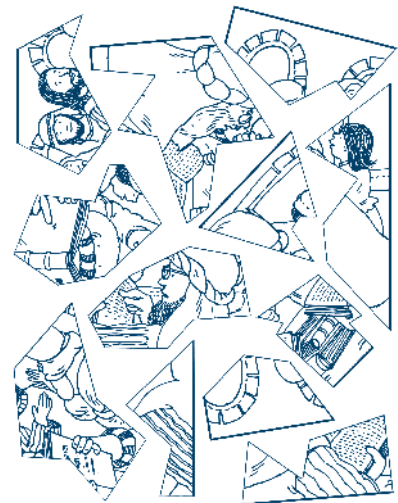
Storm stopt met lezen. Hij kijkt op uit zijn boek en denkt na. ‘Dat weet ik eigenlijk niet’, zegt hij. ‘In welk boek zou ik dat kunnen opzoeken?’

Sterre lacht. ‘Dat is niet te vinden in een boek, dat kun je maar op een manier ontdekken!’ Ze trekt Storm mee naar het klimrek. Even later staat Storm bovenop het rek, zijn voeten goed vastgeklemd en zijn handen in de lucht. En het voelt geweldig!

Als je veel met je neus in boeken zit, dan word je ook wel een boekenwurm genoemd. Vraag de kinderen wie er eentje kent of er misschien zelf eentje is. Wat is er zo leuk aan lezen?

Lezen is natuurlijk hartstikke goed. Je leert ervan en je ontdekt nieuwe dingen. Maar soms zijn er dingen die je niet in boeken kunt leren of ontdekken. Zoals hoe het voelt om op het klimrek te staan. Vraag een aantal kinderen en volwassenen een ander voorbeeld te noemen.

In het verhaal vandaag gaat het ook over dingen leren en ontdekken die niet in boeken te vinden zijn.

Werkblad en tips

Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. Op het werkblad voor jonge kinderen staat een puzzelplaat van het verhaal. Het andere werkblad is een droedelblad: de kinderen tekenen wat zij graag zouden willen doen van wat zij in een boek hebben gelezen/geleerd.

Lezen en Zingen

Vijfde zondag van de zomer Jaar A

Lezing uit het Oude Testament	Jeremia 23:1-6
Antwoordpsalm	23
Epistellezing	Efeziërs 2:11-22
Lezing uit het Evangelie	Marcus 6:30-44
Alternatief leesrooster	2 Koningen 4:38-44 Hebreeën 3:1-7a Johannes 5:36b-47

Vertellen

Met je neus uit de boeken

Johannes 5:36b-47

18 juli 2021

Werkvormen

4-7 jaar

Gesprek: Wat heb jij geleerd uit een boek? Vertel elkaar daarover. Zijn er ook dingen die je niet kunt leren uit een boek? Bedenk het samen.

Spel: Maak een kring op de grond. De kinderen zitten gedraaid. Ze kijken dus naar buiten en zitten met de ruggen naar elkaar toe. Geef elk kind een boek. Daar mogen ze in 'lezen'. Speel dan het spel 'boek wegleggen', een variant op 'zakdoekje leggen'. Iemand beweegt tijdens het zingen van het volgende liedje om de kring en legt ergens voor iemand zijn of haar boek neer. Diegene pakt het boek en probeert de bezorger te tikken.

Ik maar zoeken, naar mijn boeken
ik lees alle boeken snel.

Lezen, ja dat kan ik wel
maar nu gaat mijn boek echt dicht.

Ik kijk naar wat voor me ligt,
kijk voor je, kijk voor je
en kom maar in beweging!

Doen: Om de beurt mag iemand iets leuks vertellen. De anderen luisteren terwijl ze in een boekje aan het 'lezen' zijn. Kunnen ze zo het verhaal goed horen? En hoe is het om te vertellen terwijl de rest aan het lezen is? Tot slot vertelt de verteller nog eens zijn verhaal terwijl de anderen hun boek dichtdoen, de verteller aankijken en aandachtig luisteren.

Vertelling 4-7 jaar

Wijze boekenwormen

Zie je die mensen daar lopen? Dat zijn wijze mensen. Echte boekenwormen. Ze lezen elke dag in de Bijbel. Ze kijken goed naar wat er staat en proberen het te begrijpen. Echte studieboeken!

Het is fijn dat ze zo goed de Bijbel lezen. Want zo helpen ze anderen om de goede dingen te doen. De dingen die in de Bijbel staan. Zo leren ze anderen dat ze niet mogen stelen. 'Want dat staat in de Bijbel!' En ze leren anderen dat je op de rustdag echt moet rusten. 'Want dat staat in de Bijbel!'

Maar wat horen ze nou? Ze horen dat Jezus niet gerust heeft op de rustdag. Hij heeft een man die niet kon lopen beter gemaakt. De man huppelt vrolijk rond. De wijze mensen steken hun neus in de Bijbel. 'Maar dat mag echt niet op de rustdag hoor!' zeggen ze. 'Kijk maar, hier staat het!' Ze gaan naar Jezus toe.

Jezus zegt tegen de wijze mensen: 'Haal je neus eens uit je boek. Weet je waar de verhalen in de Bijbel over gaan? Ze gaan over mij! Maar jullie zien dat niet. Want jullie kijken alleen maar naar de letters. Jullie kijken niet naar mij!'

Jezus vertelt nog verder. Hij zegt: 'De verhalen in de Bijbel gaan niet alleen over mij. Ze gaan ook over God de Vader. En dat is het allerbelangrijkst. Ik vertel de woorden van mijn Vader. Daarom wil ik dat jullie goed naar mij luisteren en kijken.'

De wijze mensen snappen niet wat Jezus zegt. Ze steken snel hun neus weer in hun boek. Misschien dat ze het dan wel snappen? Wat denk jij?

Vertelling 8–12 jaar

Waar kijk je naar?

‘Jezus heeft een man weer laten lopen!’ roepen de mensen tegen elkaar. ‘Kennen jullie die man die elke dag bij het water lag, die man die niet kon lopen? Nou, ik zag hem net springen en dansen! Hij zegt dat Jezus dat heeft gedaan!’

De mensen praten opgewonden met elkaar. Sommigen zijn blij, anderen een beetje bang. ‘Wie is toch die man, die mensen beter maakt?’ zeggen ze tegen elkaar. Weer anderen zijn boos. ‘Wat Jezus doet mag helemaal niet!’ zeggen ze. ‘Kijk maar in de boeken!’

Deze mensen zijn echte Bijbelgeleerden. Zij bestuderen elke letter van de Bijbel en bedenken dan hoe God wil dat je leeft. ‘Kijk maar’, zeggen ze. ‘Hier staat dat je op de sabbat moet rusten. En Jezus doet dat niet. Hij maakt mensen beter op de sabbat!’

Jezus hoort wat de Bijbelgeleerden zeggen. Hij gaat naar ze toe. ‘Jullie willen toch ontdekken hoe je moet leven zoals God dat wil? Kijk dan niet alleen in de Bijbel. Maar kijk ook naar mij! Daarom ben ik hier. Om te laten zien hoe God wil dat je leeft. Daarom heeft mijn Vader mij gestuurd. En trouwens: wat je in de Bijbel leest, gaat ook over mij!’

Jezus ziet de boze blikken van de Bijbelgeleerden. Ze kijken wel naar Jezus, maar niet zoals Jezus zou willen dat ze naar hem kijken. En ze kijken weer in de Bijbel. Ze zoeken naar zinnen die passen bij wat Jezus net verteld heeft. Jezus zucht. ‘Geloof me toch!’ zegt hij.

Weetje

Als de man genezen wordt en met zijn matje rondloopt, wordt hij daarop aangesproken: ‘Je mag je matje niet dragen op de rustdag!’ Ook Jezus wordt vaak aangesproken op het ‘werken op de sabbat’.

To do

Ga op zoek in het Oude Testament naar wat er gezegd wordt over de rust op de sabbat. (Bijvoorbeeld: Exodus 20:8-11, Ezechiël 20:19-20, Jesaja 58:13-14.) En zoek in het Nieuwe Testament naar voorbeelden waarin Jezus wordt aangesproken op het overtreden van deze regel. (Bijvoorbeeld: Matteüs 12:9-14 en Marcus 2: 23-28.)

8-10 jaar

Gesprek: Het is bijna vakantie. De schoolboeken mogen dan dicht.

Bespreek met de kinderen wat er voor die boeken in de plaats komt. Wat gaan ze zien, doen en beleven als deze boeken dicht gaan?

Zingen: ‘Elke stap’, *Opwekking voor Kids*, 18.

Knutselen: Maak met de kinderen een boek. De titel van het boek is: ‘Wat ik niet uit boeken heb geleerd’.

In dat boek schrijven ze de dingen op die ze niet uit een boek geleerd hebben, maar wel weten, kennen of kunnen.

11-12 jaar

Gesprek: Wat wilde Jezus de Bijbelgeleerden precies duidelijk maken? Wat kunnen wij leren/ontdekken in deze tekst?

Spel: Ik weet, ik weet wat jij niet leest.

Pak een willekeurig boek. Iemand begint te lezen in het boek en stopt bij een woord dat zijn aandacht trekt. Daar gaat hij over vertellen zonder het woord te zeggen. Of hij beeldt het uit. Diegene die het eerst raadt wat hij gelezen heeft, mag verder lezen in het boek en een woord uitkiezen.

Voorbereiden

Wil je nog meer?

Johannes 6:1-15

25 juli 2021

25 juli 2021

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Er zijn meer dan vijfduizend mensen bij Jezus. Jezus vraagt aan een van zijn leerlingen waar ze eten vandaan kunnen halen voor al die mensen. Er is een jongen met vijf broden en twee vissen. Als Jezus daarvan deelt, blijkt er meer dan genoeg voor iedereen. Er blijven zelfs nog twaalf manden over.

Het Meer van Tiberias

Het verhaal speelt zich af aan het Meer van Galilea, 'ook wel het Meer van Tiberias genoemd', zo zegt het Evangelie erbij. Hoe komt het dat dat meer twee namen heeft? Van oudsher heette het het Meer van Galilea. Maar koning Herodes had vlakbij dat meer een stad gesticht, die als eerbetoon aan de Romeinse keizer 'Tiberias' genoemd werd. Zeker onder niet-joodse mensen stond het meer vanaf dat moment ook wel bekend als 'Meer van Tiberias'. Dat de evangelist Johannes deze naam ook noemt, wijst erop dat Johannes ook niet-joodse lezers op het oog had met zijn boek.

Op de berg

Het verhaal over de broodvermenigvuldiging staat in alle vier de evangeliën. Opvallend aan de versie van Johannes is dat Jezus op een berg zit en dat hij meteen bij het zien van de mensenmenigte over het eten begint (al op het moment dat ze eraan komen). Een berg kan in de Bijbel de plek zijn waar je letterlijk en figuurlijk iets dichter bij de hemel bent. De profeet Jesaja schreef dat de Heer ooit een feestmaal zou aanrichten op de berg Sion (Jesaja 25). Voor de vijfduizend die in dit verhaal brood en vis ontvangen, wordt iets van dat visioen werkelijkheid.

Filippus

Jezus vraagt aan Filippus waar ze brood kunnen kopen voor alle mensen. Dat

hij dat juist aan Filippus vraagt, zou te maken kunnen hebben met het feit dat Filippus de omgeving goed kende: Volgens Johannes 1:45 kwam Filippus uit Betsaida, in diezelfde streek. Dat gold trouwens ook voor Andreas en Petrus, de andere twee leerlingen die in dit verhaal bij name genoemd worden. Filippus probeert het even snel in te schatten: Zelfs tweehonderd denarie zou nog niet genoeg zijn om iedereen een klein stukje brood te geven. Terwijl dat toch een enorm bedrag is! Een denarie is het dagloon van een arbeider.

Wat hebben we?

Dan komt Andreas zich ermee bemoeien. Hij vertelt dat er wel een jongen is met vijf broden en twee vissen – 'maar wat hebben we daaraan?' voegt hij er zelf aan toe. En precies daar begint het wonder. In dit verhaal lopen mensen tegen grenzen aan; grenzen van wat ze hebben en wat ze kunnen. Maar waar mensen ophouden bij hun grenzen, daar gaat Jezus verder. Jezus zegt dat iedereen mag gaan zitten in het gras. Het is tijd voor Psalm 23: grazige weiden, waar God jou aan tafel nodigt.

Wonder

Wat daarna gebeurt, is een regelrecht wonder. Het is belangrijk om je dat te realiseren als je dit verhaal gaat vertellen. Heel vaak wordt bij dit verhaal verteld dat het zo fijn is dat er gedeeld wordt - samen delen zou dan het centrale thema zijn. Maar het verhaal gaat veel verder dan eerlijk delen. Want hoe goed je ook deelt: vijf broden en twee vissen zijn nooit genoeg voor vijfduizend mensen.

Dit verhaal gaat dan ook niet alleen over samen delen, maar vooral over ontvangen. Het wonder dat de vijfduizend mensen hier ervaren, is dat ze kunnen gaan zitten en hun hand ophouden. God zorgt voor de rest.

Twaalf manden

Maar daarmee is het wonder nog niet voorbij. Want als al die duizenden mensen gegeten hebben, is er nog ontzettend veel over: twaalf manden om precies te zijn. Zou het toeval zijn dat dat er precies evenveel zijn als het aantal leerlingen dat Jezus heeft? Misschien is het een uitnodiging: Wat Jezus hier gedaan heeft, mogen zijn leerlingen gaan voortzetten. Voor elke leerling is er nog een mand vol brood om verder uit te delen.

Tip voor samen vieren

Het verhaal kan een prachtige aanleiding zijn voor een viering in de gemeente, zeker als niet de hele gemeente in de kerk kan komen.

Vier op deze zondag in de kerk een maaltijd. Misschien niet zozeer een avondmaal ter nagedachtenis aan de laatste maaltijd, maar een agapè-maaltijd: een vriendschapsmaal waar het brood gebroken wordt. Doe dit in de kerkzaal, waarbij de gemeente online meekijkt. Zet daarbij twaalf manden voorin de kerk, die na afloop door ouderlingen, diakenen en andere tafeldienaren rondgebracht worden in de gemeente. Bij ieder huishouden kan dan een stukje brood worden uitgedeeld, zodat iedereen thuis de viering kan vervolgen!

Het slot van het verhaal

Het is een vrolijk verhaal, waarin een groot wonder gebeurt; maar tegelijk ook een verhaal dat verstild eindigt. Jezus voorziet dat mensen hem willen dwingen om koning te worden; daarom trekt hij zich alleen terug op de berg. Het visioen van Jesaja is even werkelijkheid geworden, maar het kan niet blijven duren. Op weg naar Pasen staan we ook daarbij stil.

Vieren

Wil je nog meer?

Johannes 6:1-15

25 juli 2021

Kindermoment in de dienst

Neem een met (verpakte) koekjes gevulde trommel mee. Vraag wie er zin heeft in een koekje. Ga erheen, doe de trommel open en zeg: 'Eentje hè?!' Doe dan de trommel weer dicht, ga naar een volgende en herhaal dit proces. Neem zelf ook een koekje, doe de trommel weer dicht, zet hem weg en eet het koekje rustig op. 'Dat was lekker!'

Dit wordt typisch Nederlands genoemd: er komt bezoek, de koektrommel gaat open, iedereen mag een koekje en dan gaat de trommel weer dicht. Wie in de gemeente herkent dit?

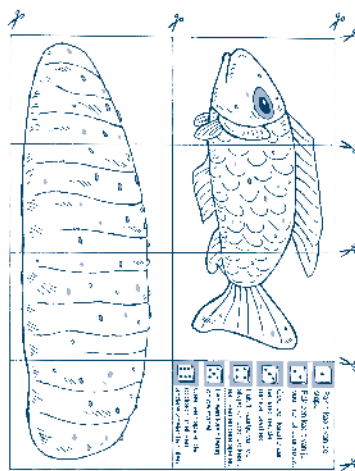
Er zijn ook vast gezinnen waar dit anders gaat. In veel culturen is dit ook vaak echt anders. Geef een paar mensen de gelegenheid om hierover te vertellen. Kunnen ze ook iets zeggen over waarom er zo rijkelijk met eten wordt gedeeld als er bezoek is?

Vandaag horen we een wonderlijk verhaal. Waarin Jezus eten deelt totdat iedereen meer dan genoeg heeft. Eigenlijk werkt dit zo bij Jezus. Hij doet de 'koektrommel' open en iedereen mag pakken. Niet een, maar zo veel als je wilt. Wil je nog meer?

Werkblad en tips

Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. Vijfduizend mensen worden gevoed. Jezus geeft voedsel in overvloed. Op de kleur- en zoekplaat voor de jonge kinderen zien we de vele mensen, nog voordat Jezus gedeeld heeft. Er zijn 5 broden en 2 vissen in de menigte. Wie kan ze vinden? Met het andere werkblad spelen de kinderen een spel waarin brood en vis gedeeld wordt en er meer dan genoeg overblijft.

5 5000
2 12

Gebed

Goede God,
 We danken U voor alles wat U geeft.
 Voor alles wat we nodig hebben
 en dat beetje veel extra.
 We danken U dat we kunnen praten
 en samen kunnen lachen.
 Dat we kunnen luisteren naar elkaar.
 Dank U dat we dingen denken en bedenken
 dat we elkaar kunnen helpen en toosten.
 God, de wereld ligt voor ons open
 door alles wat U geeft.
 Wat we nodig hebben
 en dat beetje veel extra.
 Amen

Lezen en Zingen

Zesde zondag van de zomer Jaar A

Lezing uit het Oude Testament	Jesaja 63:7-14
Antwoordpsalm	114
Epistellezing	Efeziërs 3:14-21
Lezing uit het Evangelie	Marcus 6:45-52
Alternatief leesrooster	Deuteronomium 8:1-6 Filippenzen 4:10-20 Johannes 6:1-15

Vertellen

Wil je nog meer?

Johannes 6:1-15

25 juli 2021

Werkvormen

4-7 jaar

Gesprek: De mensen hopen dat Jezus weer een wonder laat zien. Is dat gebeurd in het verhaal? Bespreek wat een wonder precies is. Welk wonder is er in het verhaal gebeurd?

Spel: De mensen volgen Jezus op de voet. Wijs een van de kinderen aan. Die bepaalt de route en hoe er bewogen wordt. Bijvoorbeeld huppelen, springen, rennen. De andere kinderen volgen dit kind in een rij op de voet en doen dit kind na. Op uw teken sluit het voorste kind achter aan in de rij en bepaalt de eerstvolgende de route en de beweging.

Doen: Teken op papier de omlijning van vijf broden en twee vissen. Knip de broden en vissen uit en laat de kinderen ze in zo veel mogelijk stukjes scheuren. Hoeveel stukjes tellen ze? Zouden het ooit vijfduizend stukjes of meer kunnen zijn? Hoe wonderlijk is het wat er gebeurt in het verhaal?

Vertelling 4-7 jaar

Meer dan genoeg te eten

Jezus gaat met zijn leerlingen naar de overkant van het meer. Er zijn veel mensen die Jezus volgen. Ze luisteren naar wat hij zegt. Ze willen precies weten wat hij gaat doen. Misschien laat Jezus wel weer een wonder zien!

Jezus gaat op een berg zitten. Daar kan hij alle mensen goed zien. Hij telt de mensen: 'Een, twee, dertig, driehonderd-en-drie, vierduizend-negenhonderd-negenennegentig....' Jezus zucht. 'Dat zijn wel heel veel mensen bij elkaar.' Hij kijkt naar de zon. 'En het is bijna etenstijd. Hoe kunnen we voor al deze mensen iets te eten regelen?'

Filippus haalt zijn schouders op. Hij voelt in zijn zakken. Daar zitten maar een paar muntjes in. Veel te weinig om genoeg eten te kopen.

Andreas haalt ook zijn schouders op. Hij zegt: 'Ik heb wel een jongen gezien. Hij heeft vijf broden en twee vissen bij zich. Maar ja, dat is natuurlijk nooit genoeg!'

Jezus zegt: 'Haal de jongen maar op. En laat alle mensen zitten. Want het is bijna tijd om te eten.'

Jezus steekt zijn handen uit naar de hemel. Hij bidt: 'Dank U wel God voor dit eten.' Hij breekt het brood en de vis in stukjes. Hij breekt en hij breekt en hij breekt. De leerlingen delen het brood en de vis uit. Iedereen krijgt te eten. En als het op is, vragen de leerlingen: 'Wil je nog meer?'

De mensen eten totdat ze meer dan genoeg hebben. Ze wrijven over hun buik. Die zit vol!

Er is nog heel veel eten over. De leerlingen doen de stukjes brood en vis in manden. Ze tellen de manden. 'Een, twee, vijf, tien, twaalf!'

De mensen zijn verbaasd. Ze zeggen tegen elkaar: 'Jezus is zo bijzonder. Hij hoort bij God!'

En Jezus? Hij is weer naar de berg gegaan. Alleen.

Vertelling 8–12 jaar

Een wonderlijke maaltijd

Jezus is op pad met zijn leerlingen. Veel mensen lopen met hen mee. Ze volgen Jezus op de voet. Ze krijgen geen genoeg van de dingen die hij zegt en doet. Ze hopen nog een wonder te zien. Als Jezus in een boot stapt en het meer overvaart, volgen de mensen hem. Jezus en zijn leerlingen stappen uit de boot en gaan een stuk de berg op. Daarboven zien ze pas goed hoeveel mensen er meegekomen zijn.

‘Hoeveel mensen zullen het wel niet zijn?’ vraagt Filippus.

Andreas ziet het hele veld vol staan. ‘Het zijn er zeker vijfduizend!’

Even is het stil. De leerlingen horen elkaars maag knorren. ‘We moeten zo wat eten’, zeggen ze tegen elkaar.

Jezus knikt met zijn hoofd naar de menigte onderaan de berg. ‘En wij niet alleen’, zegt hij. ‘Kunnen we ergens brood kopen voor deze mensen?’

Filippus kijkt verbaasd op. ‘Daar hebben we nooit genoeg geld voor!’

‘Kijk’, zegt Andreas. ‘Daar loopt een jongen. Hij heeft vijf broden en twee vissen bij zich. Maar ja, dat is natuurlijk ook nooit genoeg.’

Jezus zegt: ‘Breng die broden en vissen naar mij toe en zorg ervoor dat iedereen gaat zitten en zich klaarmaakt voor de maaltijd.’

Als iedereen zit, knielt ook Jezus op de grond. Hij pakt het brood en dankt God. Dan breekt hij het brood in stukken. Ook de vis verdeelt hij. De leerlingen delen uit. Eerst krijgt iedereen een paar stukjes brood en vis. Maar al gauw komt er een tweede, derde en vierde ronde. De leerlingen delen totdat iedereen genoeg heeft gehad. Het eten dat over is, verzamelen ze in manden. Andreas telt de manden. Er zijn er twaalf tot het randje gevuld!

De mensen hoopten een wonder te zien. En dat is gebeurd. Je hoort het gegons van opgewonden stemmen in de menigte: ‘Jezus moet wel een profeet van God zijn. De profeet waar we zo lang op hebben gewacht. Hij moet onze koning worden!’ Jezus hoort de opgewonden stemmen. Hij begrijpt dat de mensen andere plannen met hem hebben dan zijn Vader met hem heeft. Daarom trekt hij zicht terug. Hij gaat alleen de berg op.

5 5000
2 12

Weetje

Vijf broden en twee vissen maakt samen zeven. Het getal zeven is in de Bijbel een bijzonder getal. Het is het getal van ‘voldoende’.

To do

Zoek in de Bijbel naar verhalen waarin het getal zeven voorkomt. Bijvoorbeeld in het verhaal van Jozef. Hij legt de droom van de Farao uit. En vergeet het scheppingsverhaal niet!

8-10 jaar

Gesprek: Schrijf op een vel papier de woorden ‘Wil je nog meer?’. Nodig de kinderen uit om hier woorden en gedachtes bij te schrijven. Bespreek wat er opgeschreven is.

Spel: Het is eigenlijk niet voor te stellen: de leerlingen die non-stop brood en vis aan het delen zijn aan vijfduizend man. Dat moet wel ren- en vliegwerk geweest zijn. Speel het volgende spel: Geef ieder kind twee bekertjes. Het iets grotere en met water gevuld bekertje staat aan de ene kant, het kleinere, lege bekertje aan de andere kant. Op uw teken zuigen de kinderen met een rietje water uit het ene bekertje en brengen ze dit naar het lege bekertje. Wie heeft als eerste de kleine beker gevuld?

Maken: Laat de kinderen een schildering maken bij het verhaal. Kunnen ze de grote menigte en het weinige eten in beeld brengen?

11-12 jaar

Gesprek: Houd een gesprek over wonderen. Gebruik hierbij de volgende vragen:

- Wat is voor jou een wonder?
- Wat is het grootste wonder in je leven?
- Wanneer verwonder jij je?
- Welk wonder hoop jij nog eens mee te maken? En welk niet?

Zingen: Luister samen naar het lied ‘Meer dan genoeg’, van het ADEM-project. Ook te vinden op YouTube. Bespreek met de kinderen welke woorden en zinnen blijven hangen.

Voorbereiden

Wie gaat over het water?

Johannes 6:16-21

1 augustus 2021

1 augustus 2021

WELK VERHAAL LEZEN WE?

De leerlingen van Jezus varen in het donker op het meer als het hard begint te waaien. De leerlingen zijn bang, maar dan komt Jezus over het water naar hen toe. Hij zegt dat ze niet bang hoeven te zijn. Ze vragen Jezus om aan boord te komen, maar op hetzelfde moment komt de boot aan land.

Wat vooraf ging

Het verhaal van vandaag speelt zich meteen na het wonder van de broodvermenigvuldiging af (zie het materiaal van vorige week). Vijf broden en twee vissen waren genoeg voor duizenden mensen. Dat gebeurde op een berg, zo heeft de evangelist Johannes verteld. Na afloop dalen de leerlingen van de berg af naar het meer, terwijl Jezus nog achterblijft.

Over het water gaan

Jezus gaat over het water in dit verhaal. Dat over het water gaan, is in de Bijbel iets dat God zelf doet – denk maar aan Genesis 1, waar de Geest van God over het water zweeft. Eigenlijk doet Jezus in dit verhaal hetzelfde! Hij zweeft over de donkere, dreigende macht die mensen bang maakt. En als hij bij zijn leerlingen komt, zegt Jezus: 'Ik ben'. (Vaak vertaald met: 'Ik ben het'. Ook mogelijk is: 'Ik ben er', of gewoon: 'Ik ben'.) Met die woorden maakte de Eeuwige zich bekend aan Mozes, en zo maakt Hij zich ook in dit verhaal bekend aan mensen in de nacht.

En Petrus dan?

Het is een bekend verhaal dat je vast al wel vaker gehoord of gelezen hebt. Misschien denk je bij het lezen van de tekst: En Petrus dan? Die ging toch ook uit de boot over het water naar Jezus toe? Dat wordt alleen verteld in de weergave van dit verhaal in Matteüs 14:22-33; in Johannes staat dat niet.

Zo zijn er meer kleine en grotere verschillen tussen de tekst uit Johannes 6 en de versies van dit verhaal in Matteüs en in Marcus 6:45-52. Johannes vertelt bijvoorbeeld ook niet dat Jezus de menigte nog wegstuurt, en ook niet dat de leerlingen eerst denken dat ze een spook of een geestverschijning zien.

Aan land

Johannes vertelt dat de leerlingen vijftientig of dertig stadië geroeid hadden; dat is zo'n 4,5 à 5 kilometer. Dan zien ze plotseling Jezus, dichtbij de boot. Nadat hij hen gerustgesteld heeft, willen ze hem aan boord nemen; maar meteen komt de boot aan land. Ze zijn weer veilig. Zoals ooit het volk Israël veilig aan de overkant van de rode zee kwam, zo zijn ook zij bewaard voor het gevaar.

Zevende zondag van de zomer Jaar A

Lezing uit het Oude Testament	Deuteronomium 10:12-21
Antwoordpsalm	15
Epistellezing	Efeziërs 4:17-25
Lezing uit het Evangelie	Marcus 7:1-23
Alternatief leesrooster	Jesaja 43:1-13 Handelingen 27:33-44 Johannes 6:16-21

Vieren en vertellen

Wie gaat over het water?

Johannes 6:16-21

1 augustus 2021

Gemeenschappelijk leesrooster en R.K. Lectionarium, A-jaar

1 augustus 2021

Introductie

Het verhaal van vandaag gaat over water. Waar denk je aan bij het woord water?

Laat de kinderen de gemeente ingaan en woorden verzamelen die de gemeenteleden noemen. Inventariseer wat er gezegd wordt. Misschien denk je bij water aan leuke dingen: zwemmen, lekker lang douchen, een glas vol als je dorst hebt. En misschien denk je aan dingen die minder prettig zijn: lekkage, overstromingen, kopje onder.

We hebben water nodig. Maar water kan ook heel onvoorspelbaar zijn. Ook in de verhalen in de Bijbel. Dan lijkt er maar een iemand te zijn die iets over dat water te zeggen heeft.

Verhaal: Op het meer

Het is avond. De leerlingen dalen de berg af en gaan naar het meer. Daar zijn nog heel veel mensen. Ze staan op het punt om naar huis gegaan. Ze hebben allemaal hun buik vol. Jezus had twee vissen en vijf broden in stukken gedeeld. En iedereen kon ervan eten. Er waren zelfs nog manden vol met eten over. Dat was zo wonderlijk!

Ook de leerlingen gaan naar huis. Ze maken zich klaar om naar de overkant van het meer te gaan. Jezus gaat niet mee. Hij blijft nog even op de berg. De leerlingen stappen in de boot en beginnen te roeien. Het begint al flink donker te worden, dus ze roeien stevig door. Het lukt ze goed om in het donker te roeien, dat zijn ze wel gewend. Ze weten precies welke kant ze op moeten. Maar dan begint het te waaien.

De wind laat de boot heen en weer schudden. Water klotst over de rand. De leerlingen weten niet meer goed welke kant ze op moeten. 'Houd je vast!' schreeuwen ze tegen elkaar. Maar ze verstaan elkaar nauwelijks. De wind is een storm geworden. In die wind en in het donker, zien de leerlingen iets in de verte. Het lijkt een schim, een schaduw. Ze worden bang. Ze zien dat het Jezus is. Hij loopt op het water naar ze toe en zegt: 'Wees maar niet bang. Ik ben het.'

De leerlingen wenken Jezus. 'Kom aan boord!' roepen ze. Dan komt de boot aan de overkant van het meer. Ze stappen uit de boot en trekken de boot aan land.

Werkblad

Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. Op het werkblad staat een kleurplaat naar het schilderij van Rembrandt 'Christus in de storm op het meer van Galilea'. Neem een afbeelding van internet mee van dit schilderij. Wat zie je allemaal, welke gevoelens roepen de kleuren op, welke associaties krijg je bij het kijken?

Werkvormen

Gesprek: In het verhaal horen we niet wat de leerlingen dachten toen ze Jezus over het water zagen lopen. Wat denk jij dat ze gedacht hebben?

Laat een paar kinderen de leerlingen spelen. De andere kinderen zijn interviewers en mogen de leerlingen vragen stellen. Bijvoorbeeld:

- Wat gebeurde er precies in de boot toen het ging stormen?
- Wanneer was je echt bang?
- Wat dacht je toen je Jezus over het water zag lopen?

Tekenen: Laat de kinderen een 'stormachtige tekening' maken. Hang de resultaten op en bespreek wat er te zien is. Extra: Heeft u blauwe ecoline en rietjes? Laat dan de kinderen de ecoline over hun tekening blazen.

Zingen: Luister of zing samen het lied 'Onrust en storm', te vinden op www.kindopzondag.nl. Bespreek samen wanneer er onrust en storm in je eigen leven is. Bespreek ook het weerbericht voor vandaag: Hoe zit je erbij? Zonnig? Half bewolkt? Regenachtig? Enzovoort.

Doen: Laat de kinderen nadenken over de volgende vraag: Wie gaat er eigenlijk over water? Zoek eens samen naar andere verhalen waarin water een rol speelt. Denk aan de zee die aan de kant gaat en een pad vormt voor het volk Israël. Of het verhaal van Jona. In het verhaal van vandaag loopt Jezus over het water. En hij laat zien dat God over het water gaat (beslist).

Lees samen ook eens Job 38:25-28. Wat zegt God daar eigenlijk tegen Job?

Vorm tweetallen. Laat de tweetallen op zoek gaan naar plaatjes van water en deze gebruiken voor een watercollage. Plak daar de tekst van Job in of laat de kinderen deze tekst in eigen woorden opschrijven.

Werkblad: De tekening die de kinderen zien, is een versimpeling van het schilderij van Rembrandt over de storm op het water. Laat de kinderen op zoek gaan naar dit schilderij en de tekening in dezelfde stijl inkleuren.

Gebed

Goede God,
U gaat over het water,
U gaat over de zee.
U gaat over ons,
U gaat met ons mee.

Dank U wel!
Amen

Vorbereiden

Wie kan dit uitleggen?

Johannes 6:22-29

8 augustus 2021

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Jezus is over het water naar zijn leerlingen gelopen en aan de overkant van het meer aan land gegaan. De volgende dag komen mensen naar de plek waar ze hem het laatst gezien hebben en ontdekken dat hij er niet is. Ze gaan op zoek en vinden Jezus in Kafarnaüm. Daar praten ze met Jezus en over wat er gebeurd is en over wat er van ze verwacht wordt.

Wat vooraf ging

Jezus heeft brood en vis gedeeld met duizenden mensen (Johannes 6:1-15). Die avond is hij over het meer naar zijn leerlingen gegaan en zijn ze aan de overkant aan land gegaan. De volgende ochtend staat de menigte weer aan de oever waar Jezus het brood gebroken heeft. Het zou kunnen dat een deel van de mensen daar in de nacht is gebleven; Johannes heeft immers niet verteld dat Jezus de menigte naar huis heeft gestuurd. Het kan ook zijn dat ze elders overnacht hebben en nu terugkomen.

'Hoe kan dit?'

De vorige dag hebben de mensen gezien dat er maar een boot was en dat Jezus niet aan boord gegaan is. Het ligt voor hen dus voor de hand om te denken dat Jezus daar nog ergens moet zijn, maar dat is niet het geval. Hoe kan dat?

Tiberias

Er komen andere boten aan uit Tiberias, de stad waar het meer zijn bijnaam 'Meer van Tiberias' aan te danken heeft. Het zouden vissersboten kunnen zijn die daar in de buurt waren, maar het zou natuurlijk ook kunnen dat mensen speciaal afgekomen zijn op de verhalen die ze gehoord hebben over de wonderen die gebeurd zijn. In ieder geval wordt al snel duidelijk dat Jezus en zijn leerlingen er niet meer zijn.

Menigte

In Johannes 6:10 werd verteld over een menigte met vijfduizend mannen. In het verhaal van vandaag gaat de menigte aan boord van de boten uit Tiberias; het lijkt er dan ook op dat niet iedereen die bij de broodvermenigvuldiging was, hier nog aanwezig is. In Kafarnaüm gaan ze Jezus zoeken. Hoe lang dat duurt, wordt er niet bij verteld, maar wel dat ze Jezus uiteindelijk vinden. 'Aan de overkant van het meer' staat er dan nog eens (in vers 25). Dat wil zeggen: In Kafarnaüm, waar het gesprek tussen Jezus en de toehoorders uiteindelijk in de synagoge blijkt plaats te vinden (Johannes 6:59).

Rabbi

De mensen spreken Jezus aan als 'rabbi', meester. Het gebeurt niet zo vaak dat Jezus door omstanders zo wordt aangesproken; wel door zijn leerlingen, ook door Nikodemus in Johannes 3:2, maar niet vaak door het 'volk'. Dit woord onderstreept nog maar eens dat ze Jezus zien als een leraar, iemand die hen in woord en daad verder kan helpen op de weg van het leven.

Vraag en antwoord

Op de vraag wanneer (en hoe?) Jezus aan de overkant gekomen is, krijgen de omstanders niet echt antwoord. Jezus zegt dat ze niet gekomen zijn omdat ze 'tekenen' hebben gezien, maar omdat ze brood gegeten hebben en verzadigd zijn. Een 'teken' is een betekenisvol wonder, een wonder dat iets groters laat zien. Het ging alleen niet meer over brood en vis, daar aan de andere kant van het meer. Het ging over de God die voor mensen zorgt, die hen geeft wat ze nodig hebben om te leven. Maar of de menigte dat gezien heeft? 'Jullie moeten geen moeite doen voor voedsel dat vergaat', zegt Jezus.

Wat moeten we doen?

Dat de mensen Jezus beschouwen als een rabbi, wordt ook zichtbaar doordat ze vragen stellen waar Jezus antwoord op geeft. Heel concreet vragen de mensen aan Jezus wat ze moeten doen: 'Hoe doen we wat God wil?' Door te geloven, antwoordt Jezus. Als je gelooft in degene die door God gestuurd is, dan doe je wat God wil.

Achtste zondag van de zomer Jaar A

Lezing uit het Oude Testament	2 Koningen 4:8-18 (37)
Antwoordpsalm	34:1-11
Epistellezing	Efeziërs 4:30-5:2
Lezing uit het Evangelie	Marcus 7:24-30
Alternatief leesrooster	1 Koningen 17:8-16 Romeinen 14:1-23 Johannes 6:22-29

Vieren en vertellen

Wie kan dit uitleggen?

Johannes 6:22-29

8 augustus 2021

Gemeenschappelijk leesrooster en R.K. Lectionarium, A-jaar

8 augustus 2021

Introductie

Jezus heeft vijftienduizend mensen te eten gegeven. Daarna zijn de leerlingen met een boot in de storm op het meer terecht gekomen en kwam Jezus over het water naar hen toe. De volgende dag komt de menigte terug op de plek waar Jezus het brood gebroken heeft. Zij vragen zich af hoe het kan dat Jezus daar niet meer is. Uiteindelijk vinden ze hem terug in Kafarnaüm, aan de overkant.

Verhaal: Waar is Jezus?

Sprakeloos staat een groep mensen bij het water. Ze kijken naar de golven, die rustig op het strand af komen. Een aangelegde boot klotst zachtjes tegen de kant. Ze kijken naar een vogel, die rondjes vliegt boven het meer. En ze denken allemaal hetzelfde: Wat is hier gebeurd? Waar is Jezus?

Gisteren waren ze hier met vijftienduizend mensen. Jezus brak brood en vis, er was voor iedereen genoeg. Een wonder! Daarna hebben ze gezien hoe de leerlingen van Jezus in de boot gingen. Jezus zelf bleef hier. En er was maar een boot. Dat weten ze zeker. Hoe kan het dan dat hij er nu niet meer is?

Na een tijd doorbreekt iemand de stilte. 'Ik wil naar de overkant', zegt een vrouw. 'Ik wil zien of het mogelijk is dat... of Jezus misschien...' Ze maakt haar zin niet af. Dat hoeft ook niet, want iedereen denkt hetzelfde. Kan het zijn dat Jezus over het water naar de overkant gegaan is?

Als even later een paar boten in de buurt aanleggen, vragen de mensen of ze mee mogen varen naar de overkant. Terwijl de wind in de zeilen blaast, kijken ze naar de plek waar ze vandaan komen en waar ze naartoe gaan. Veel te ver om te zwemmen, dat is duidelijk. Bovendien: het stormde afgelopen nacht. Ook met een boot was het bijna onmogelijk om over te steken. Zou Jezus toch naar de overkant zijn gegaan?

Als ze aan de overkant uit de boot stappen, zien ze hem meteen. 'Rabbi!' roepen ze. 'Meester, Jezus! Hoe komt u hier?' 'Waarom zoeken jullie mij?' antwoordt Jezus. 'Zoek je mij omdat je honger hebt? Laat ik je dit vertellen: dat wonder van brood en vis, dat deed ik niet alleen om jullie buik te vullen. Ik deed het om je hart te vullen en je verstand. Het was een teken. Een teken van Gods koninkrijk. Ik hoop dat jullie daarnaar zoeken. Zoek niet naar iets dat je buik vult, terwijl je later alsnog weer honger krijgt. Ik hoop dat je zoekt naar iets dat je leven vult. Voor altijd.'

Werkblad

Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. De volgers van Jezus snappen niet wat er met Jezus is, wat hij doet en hoe hij zich beweegt. Op het werkblad staan plaatjes uit het verhaal. De kinderen schrijven de woorden erbij en dan lezen zij van boven naar beneden: Jezus geeft ons liefde.

Werkvormen

Gesprek: Wat willen de mensen graag van Jezus weten? Krijgen ze ook een antwoord op die vraag? Hoe zou het komen dat ze de vraag niet nog een keer stellen?

Spel: Soms zie je iets en kun je alleen maar raden wat er gebeurd is. Laat de kinderen een foto zien waar een verhaal in zit. Zie ook www.kindopzondag.nl. Vraag hun wat er gebeurd kan zijn en hoe dit verhaal verdergaat.

Creatief: Met welke dingen vult Jezus ons hart en ons verstand? Teken op grote vellen papier een hoofd en een hart. De kinderen schrijven en tekenen er dingen omheen die Jezus aan mensen geeft.

Lied: 'Duizend woorden', tekst Erik Idema, muziek Gerard van Amstel.

'Vertelt u mij toch', zei een zeer wijze man die op een dag bij Jezus kwam:

'Wat is het eerste dat God van ons vraagt, hoe wil hij dat ik me gedraag?'

En dit is wat Jezus zei:

Duizend woorden laten weten

hoe Gods toekomst eens zal zijn.

Een woord mag je nooit vergeten,

het verjaagt verdriet en pijn.

De liefde, de liefde, de liefde.

Liefde voor God en ook voor elkaar.

De liefde, de liefde, de liefde.

Liefde maakt toekomst nu al waar.

'Vertelt u mij toch', bid ik zacht in de nacht,

'wat u vandaag van mij verwacht.

Heer, laat mij weten wat mooi is en goed

en wat uw woord met mensen doet.'

En dit is wat Jezus zegt:

Duizend woorden laten weten

hoe Gods toekomst eens zal zijn.

Een woord mag je nooit vergeten,

het verjaagt verdriet en pijn.

De liefde, de liefde, de liefde.

Liefde voor God en ook voor elkaar.

De liefde, de liefde, de liefde.

Liefde maakt toekomst nu al waar.

Vorbereiden

Brood uit de hemel

Johannes 6:30-40

15 augustus 2021

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Mensen zeggen tegen Jezus: 'Geef ons een wonder, dan zullen we in u geloven.' Een wonder zoals de Israëlieten dat vroeger gehad hebben, toen het manna uit de hemel kwam. Als antwoord op hun vraag zegt Jezus: 'Ik ben het brood dat leven geeft.'

Wat ging vooraf?

Het wonder van de broodvermenigvuldiging! Het lijkt vreemd, maar kort hiervoor is verteld dat Jezus vijf broden en twee vissen deelde met vijfduizend mensen. Dat was een regelrecht wonder. Daarna zijn de leerlingen het meer over gevaren en kwamen ze in een storm terecht. Jezus kwam over het water naar hen toe. Dat is allemaal net gebeurd, en toch vragen de mensen nu om een wonder.

Jezus is het wonder

De mensen die bij Jezus komen, willen net zo'n soort wonder als de Israëlieten in de woestijn. Toen regende het brood uit de hemel; kan dat nu weer gebeuren? Jezus wijst hen erop dat dat brood niet door Mozes gegeven is. Het was niet Mozes die zulke wonderen deed in de woestijn; het was God zelf. Hij geeft het brood dat neerdaalt uit de hemel. Zo geeft hij leven op aarde. Dat 'brood', zo lijkt Jezus te zeggen, daarvan moet je niet verwachten dat Jezus het uitdeelt als een bakker die zoete broodjes bakt. Jezus is zelf het brood. Niet zijn wonderen geven leven; hij zelf geeft het leven.

Rabbi en Heer

Iets eerder in het verhaal, in Johannes 6:25, spraken de mensen Jezus aan als rabbi. Dat betekent 'meester' en daarvan zijn er meer in Israël. In vers 25 vroeg de menigte aan de rabbi wat ze moesten doen, en rabbi Jezus antwoordde: geloven. Nu, in vers 34, spreken ze hem aan met Heer. En ze vragen hem niet meer wat zij moeten doen, maar wat de Heer voor hen doet: 'Geef ons altijd dat brood, Heer!' In die vraag en in de aanspreekvorm klinkt iets door dat naar God zelf verwijst. Deze rabbi vertelt niet alleen over de Eeuwige; hij doet op aarde de wil van zijn Vader.

Ik ben...

In het Johannesevangelie staan zeven beroemde uitspraken van Jezus die beginnen met de woorden 'Ik ben...'. Die uitspraken zijn:

- Ik ben het brood dat leven geeft (Johannes 6:35)
- Ik ben het licht voor de wereld (Johannes 8:12)
- Ik ben de deur (Johannes 10:9)
- Ik ben de goede herder (Johannes 10:11)
- Ik ben de opstanding en het leven (Johannes 11:25)

- Ik ben de weg, de waarheid en het leven (Johannes 14:6)
- Ik ben de ware wijnstok (Johannes 15:8)

Zo stelt Jezus zichzelf voor. Het zijn zeven heel verschillende beelden, maar opvallend is dat alle zeven uitspraken niet alleen over Jezus gaan maar ook over de wereld, over de mensen die hem volgen. Als je zeven keer over Jezus vertelt, vertel je ook zeven keer over wat hij voor mensen betekent.

Leven geven

Het was een wonder dat Jezus vijf broden en twee vissen deelde met vijfduizend mensen. Maar waar Jezus voor gekomen is, gaat nog veel verder. Het gaat om leven, zegt Jezus. Eeuwig leven, zelfs voorbij de dood.

Troostwijk

Het verhaal speelt zich af in Kafarnaüm, een stadje aan het meer van Galilea (ook wel meer van Tiberias genoemd; zie Johannes 6:1). Kafar betekent dorp of kleine stad, Nahum is een naam die ook troost betekent. De navertelling van deze zondag speelt zich daarom af in het plaatsje Troostwijk.

Negende zondag van de zomer Jaar A

Lezing uit het Oude Testament	Jesaja 35:1-10
Antwoordpsalm	146
Epistellezing	Efeziërs 5:15-20
Lezing uit het Evangelie	Marcus 7:31-37
Alternatief leesrooster	Nehemia 9:9-21 1 Korintiërs 10:1-13 Johannes 6:30-40

Vieren en vertellen

Brood uit de hemel

Johannes 6:30-40

15 augustus 2021

Gemeenschappelijk leesrooster en R.K. Lectionarium, A-jaar

Introductie

Vraag aan een paar mensen in de kerk (jong en oud) wie ze zijn. Luister naar de antwoorden en vertel daarna: Als je vraagt wie iemand is, hoor je vaak een naam. Misschien ook een beroep of een functie, of iets anders waardoor je iemand beter leert kennen. In de Bijbel vertelt Jezus ook wie hij is. In het evangelie van Johannes zegt hij zeven keer: 'Ik ben...' Al die zeven keren volgt niet Jezus' naam of zijn beroep. Al die zeven keren gaat het wel over wat hij voor andere mensen betekent. Vandaag horen we een van Jezus' uitspraken: 'Ik ben het brood dat leven geeft.' In de eigen ruimte horen de kinderen er meer over.

Verhaal: Een wonder in Troostwijk

Er gebeurt nooit zoveel bijzonders, in het kleine stadje Troostwijk. De vissers gaan 's ochtends vroeg naar het meer en verkopen hun vis later op de markt. Er wordt gewerkt en gepraat, gerust en gelachen. Maar vandaag is er iets bijzonders. Jezus vertelt over God en veel mensen komen luisteren. 'Rabbi', zeggen ze, 'meester, kunt u een wonder doen? Lang geleden maakte Israël ook een wonder mee, toen ze met Mozes door de woestijn trokken. Er kwam brood uit de hemel, de mensen konden het zo oprapen. Kunt u ook zoiets doen? Dan kunnen wij in u geloven!'

Jezus kijkt omhoog. De mensen kijken vol spanning met hem mee. Zou er nu brood uit de hemel komen? Zou dat echt kunnen: zo'n wonder, gewoon hier in Troostwijk? Maar er komt geen brood. Jezus wijst naar boven: 'Mijn Vader', zegt hij. 'Mijn Vader, die geeft mensen wat ze nodig hebben. Je denkt toch niet dat Mozes voor dat wonder gezorgd heeft? Dat heeft God gedaan. En nu doet God het weer, want Hij heeft mij gestuurd. Ik ben het brood dat leven geeft.'

Verbaasd kijken de mensen naar Jezus. Wat bedoelt hij? 'Om te leven heb je brood nodig', legt Jezus. 'Om écht te leven, eeuwig te leven, heb je mij nodig. Geloof dat. Daarvoor heeft de Vader mij gestuurd.'

De mensen uit Troostwijk luisteren goed naar Jezus. Hier willen ze meer over weten!

Werkblad

Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. In het Johannesevangelie staan zeven uitspraken van Jezus die beginnen met de woorden 'ik ben...'. Vandaag lezen we 'Ik ben het brood...'. De kinderen kiezen welke beelden bij Jezus horen, ze denken na over een beeld voor zichzelf. Zo oefenen zij de taal van symbolen.

Werkvormen

Gesprek: Waarom willen de mensen graag dat Jezus een wonder doet? Wat zegt Jezus daarover? In het verhaal gaat het ook over wat je nodig hebt om te leven. Wat heb jij allemaal nodig in je leven?

Spel: Wie hapt het brood uit de lucht? Hang kleine stukjes brood aan een waslijn en laat de kinderen broodhappen (eventueel met blinddoek).

Knutselen: Maak een plaatsnaambord voor Troostwijk, met daaronder in kleinere letters 'Oorspronkelijk: Kafarnaüm'. Leg uit dat Kafarnaüm 'stad (of dorp of wijk) van troost' betekent. Wat roept die naam bij de kinderen op? Vertel dat Jezus in deze stad gewoond heeft (Matteüs 4:13).

Doen: De kinderen maken voor zichzelf de zin 'ik ben...' af. Niet met een naam, maar met een beeld. Bijvoorbeeld: Ik ben een beer, ik ben een bloem, ik ben een sneltrein, enzovoort. Hebt u een groep met veel jonge kinderen? Maak dan van tevoren kaartjes waar de uitspraken op staan. Bespreek ze stuk voor stuk en vraag de kinderen of de kaartjes bij hen passen. Aan het eind kiezen ze een uitspraak die het meest bij hen past.

Zingen: 'De tafel van samen', Liedboek 385.

Gebed

Wij danken U, hemelse Vader,
voor Uw Zoon Jezus
die niet alleen wonderen doet
maar zelf een wonder is.

Wij danken U omdat U hem aan ons gegeven hebt
zodat wij kunnen geloven.

Amen

Vorbereiden

Het wonder van Troostwijk

Johannes 6:41-59

22 augustus 2021

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Jezus is in de synagoge van Kafarnaüm (= 'stad van troost'). Hij vertelt dat hij het brood is dat leven geeft. De mensen uit Kafarnaüm vinden het moeilijk zich daar iets bij voor te stellen.

Wat ging vooraf?

Jezus heeft vijf broden en twee vissen gedeeld met vijfduizend mensen en er was voor iedereen genoeg. Daarna zijn zijn leerlingen naar de overkant van het meer gevaren, ze kwamen onderweg in een storm terecht. Jezus liep over het water naar hen toe. De volgende dag ontdekten mensen dat Jezus aan de andere kant van het meer was. Daar zochten ze hem op en raakten met hem in gesprek.

Brood uit de hemel

In het verhaal van vorige week hoorden we al dat mensen Jezus vroegen om een wonder. Zoiets als bij de Israëlieten in de woestijn, toen het brood uit de hemel regende; kan Jezus zoiets voor hen doen? Als antwoord zegt Jezus dat hij het brood is dat uit de hemel komt.

Troostwijk

Het verhaal speelt zich af in Kafarnaüm, een kleine stad aan het meer van Galilea. Kafarnaüm betekent 'stad van Nahum', de naam Nahum betekent troost. Vandaar de naam Troostwijk die we in de verhalen gekozen hebben. Jezus woonde in deze stad, net als Simon Petrus. In Matteüs 4:13 wordt verteld dat Jezus Nazaret achter zich liet om hier te gaan wonen.

Zoon van Jozef

Het verhaal van vandaag gaat niet alleen over een beeld (Jezus als brood uit de hemel, brood dat eeuwig leven geeft) dat niet door de mensen begrepen wordt. Het gaat uiteindelijk om de vraag wie Jezus echt is. Als hij zegt dat hij 'brood uit de hemel' is, is de eerste reactie: 'Hij is toch de zoon van Jozef?' We weten toch wie zijn vader en moeder zijn?' Blijkbaar waren Jozef en Maria bekend, daar in Kafarnaüm. Jezus' toehoorders kunnen zich niet voorstellen dat aan de zoon van 'bekenden' zoveel onbekends en onbegrijpelijks zit.

Leven

Wat Jezus komt brengen, is anders dan dat wonder van het brood in de woestijn. Daar hebben de mensen van gegeten, ze hebben er nog vaak aan teruggedacht, maar uiteindelijk zijn ze gestorven. Wat Jezus geeft gaat veel verder: 'Wie dit eet, zal eeuwig leven'.

Avondmaal

Al eeuwenlang viert de kerk het ritueel van de maaltijd. Die gewoonte is al heel oud; het breken van het brood en het drinken van de wijn komen we al tegen in de Bijbel zelf (bijvoorbeeld bij de laatste maaltijd van Jezus en zijn leerlingen). Voor gelovigen door de eeuwen heen is dit verhaal dan ook niet alleen een verhaal over zomaar een middag in 'Troostwijk'. Wat Jezus hier zegt, gebeurt steeds opnieuw als mensen de maaltijd vieren: 'Wie mijn lichaam eet en mijn bloed drinkt, blijft in mij en ik blijf in hem.' Het zou goed kunnen dat de evangelist Johannes dat ritueel ook in gedachten had toen hij dit verhaal opschreef.

Met de kinderen

De Bijbeltekst van vandaag is voor kinderen behoorlijk ingewikkeld. We hebben het verhaal sterk vereenvoudigd, waarbij we geen recht kunnen doen aan alle nuances in de tekst. Wel halen we enkele kernbegrippen van de tekst naar voren: brood, hemel, leven. En de naam van die stad natuurlijk, Troostwijk. Je zal er maar wonen!

Vieren

Het wonder van Troostwijk

Johannes 6:41-59

22 augustus 2021

Kindermoment in de dienst

Vertel aan de kinderen dat u een verlanglijst hebt gemaakt voor uw verjaardag. (Ook al bent u misschien nog lang niet jarig, u wilde er toch maar vast aan beginnen.) Lees de lijst voor en vraag aan de kinderen of zij zelf ook al weten wat ze voor hun verjaardag gaan vragen. Vertel daarna dat u binnenkort naar een verjaardag gaat van een oude oma of tante. U hebt gevraagd wat ze wil hebben, en toen antwoordde ze: 'Dat jij komt, dat is mijn mooiste cadeau.'

Wat vinden de kinderen daarvan?

In de tijd van Jezus kwamen mensen met een soort verlanglijst naar Jezus toe: Ze vroegen of hij een wonder voor hen kon doen. Jezus antwoordde: 'Ik hoef je geen wonder te geven, want ik ben het wonder. Ik ben het wonder dat God aan de mensen geeft.' In de eigen ruimte horen de kinderen daar meer over.

Werkblad en tips

Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. Jezus is in Kafarnaüm, Troostwijk, gaan wonen. Daar ontdekken de inwoners dat Jezus niet zomaar een kind van een timmerman

uit Nazaret is, maar dat hij een wonder is. Met het werkblad zoeken de kinderen het spoor naar de stad Troostwijk. Met het andere werkblad maken de kinderen een krantenbericht over het wonder van Kafarnaüm. Dit werkblad sluit aan op de werkvorm die beschreven wordt in *Kind op Zondag* bij de suggesties voor 8-12 jaar.

Gebed

God,
Tweeduizend jaar geleden kwamen mensen samen om verhalen te lezen en te vieren dat U voor mensen zorgt. Jezus was erbij en Hij vertelde over het wonder van zijn komst. Wij bidden U dat Jezus ook vandaag bij ons aanwezig is. Door wat we lezen en wat we denken, wat we zingen en wat we doen. Laat Uw licht schijnen op deze plek en in ons leven. Amen

Lied: Wat een wonder, God!

Wat een wonder, God –
de maan, de sterren in de nacht,
ze zijn een teken van Uw macht.
Want U hebt alles voortgebracht.

Wat een wonder, God –
dat U ook mensen hebt gemaakt.
Dat U ons ziet en ons bewaart
en voor de wereld zorgen laat.

Wat een wonder, God –
de dieren buiten in de wei,
de vogels, fluitend boven mij
een zee vol vissen zwemt voorbij.

Wat een wonder, God!
Wat een wonder, God!
Tekst: Erik Idema
Muziek: Gerard van Amstel

Lezen en Zingen

Tiende zondag van de zomer Jaar A

Lezing uit het Oude Testament	2 Koningen 4:42-44
Antwoordspsalm	78:17-29
Epistellezing	Efeziërs 6:1-9
Lezing uit het Evangelie	Marcus 8:1-21
Alternatief leesrooster	Spreuken 9:1-11 1 Korintiërs 11:23-34a Johannes 6:41-59

Vertellen

Het wonder van Troostwijk

Johannes 6:41-59

22 augustus 2021

Werkvormen

4-7 jaar

Gesprek: Welke plaatsnamen kennen de kinderen? Noem er met elkaar zo veel mogelijk op. Vraag daarna:

Welke plaatsnaam vind jij mooi? Waarom? Wat voor gevoel roept die naam bij je op? Zou jij in een stad willen wonen die Troostwijk heet? Waarom wel of niet?

Spel: Als jij mocht kiezen welk wonder vandaag zou gebeuren, wat zou je dan kiezen? Laat de kinderen allemaal iets bedenken. Vraag hen om een binnen- en een buitenkring te vormen en in tegengestelde richting te lopen. Op een teken stoppen en vertellen ze welk wonder zij bedacht hebben.

Creatief: Maak een mooie vlaggenlijn met foto's van alle kinderen in de groep. Hang hem in de kindernevendienstruimte.

Vertelling 4-7 jaar

Jezus is een wonder

Sommige steden hebben een lange, ingewikkelde naam. Andere een hele korte.

In Israël is een stad met de naam: Troostwijk.

Naar die stad is Jezus toegegaan. Dat paste wel mooi: Jezus in Troostwijk. Want Jezus gaf troost aan verdrietige mensen. Maar toch werd niet iedereen blij door wat Jezus vertelde.

'We willen dat je een wonder doet', zeiden sommige mensen tegen hem. 'Vroeger is er ook eens een wonder gebeurd: toen kwam er brood uit de hemel. Kun jij dat ook?' Jezus schudde zijn hoofd. 'Jullie moeten niet denken aan een wonder van vroeger', zei hij. 'Ik ben er nu toch? Ik ben het brood uit de hemel.'

'Hoe kan dat nou?', antwoordden de mensen. 'Jij komt toch niet uit de hemel? Je komt van Jozef, de timmerman! En van Maria. Dat zijn toch je vader en je moeder? Waarom zeg je dan dat je uit de hemel komt?'

Jezus legde het uit: 'Dat wonder van vroeger', zei hij, 'van dat brood uit de hemel... dat is al heel lang geleden. De mensen die daarbij waren, leven nu niet meer. Ik geef jullie geen brood, ik geef mezelf. Als je dat gelooft, leef je voor altijd.'

De mensen schudden hun hoofd. 'Jezelf geven', herhaalden ze, 'leven voor altijd... dat hebben we allemaal nog nooit gehoord.' Met een diepe rimpel boven hun ogen gingen ze weer naar huis. Ze piekerden en ze peinsden, ze twijfelden en ze mopperden. Het werd er niet gezelliger op. Het was maar goed dat Troostwijk Troostwijk heette. Het kwam vast wel weer goed in de stad!

Vertelling 8–12 jaar

Jezus is een wonder

Al snel nadat Jezus op aarde leefde, kwamen groepen mensen bij elkaar. Ze vertelden elkaar verhalen, en ze vierden dat het verhaal van Jezus eigenlijk nog niet voorbij was. Hij was immers opgestaan uit de dood! Om dat te vieren, braken de mensen brood en dronken ze een slokje wijn. Want Jezus had gezegd: 'Als je dat doet, ben ik erbij'. Misschien vertelden die mensen elkaar ook wel wat er op een zaterdagmiddag in Kafarnaüm gebeurd was. Kafarnaüm betekent zoiets als 'Troostwijk'. En ook daar heeft Jezus verteld hoe hij er voor mensen wilde zijn. Luister maar:

Het is zaterdagmiddag in Troostwijk.

Zoals elke zaterdag zijn de mensen naar de synagoge gekomen. Al eeuwenlang klinken daar dezelfde verhalen. En al eeuwenlang ontdekken mensen, dat die verhalen niet alleen over vroeger gaan. Ze gaan ook over vandaag en over morgen.

Maar deze zaterdag is het anders. Jezus is in de synagoge. Er worden bijzondere dingen over hem verteld: dat hij zieke mensen beter maakt bijvoorbeeld, en dat hij vijf broden en twee vissen gedeeld heeft met vijfduizend mensen. Er wordt zelfs gezegd dat hij over het water kan lopen!

De mensen kijken Jezus onderzoekend aan. 'Kunt u een wonder doen?' vragen ze. Ze wijzen naar de heilige boekrol op de tafel. 'Vroeger zijn er veel wonderen gebeurd. Israël trok door de zee en later kwam er brood uit de hemel, dat staat allemaal in die boekrol. Kunt u ook zoiets doen?'

Jezus schudt zijn hoofd. 'Een wonder doen?' vraagt hij. 'Ik ben het wonder. Ik ben het brood dat uit de hemel komt.'

'Nou ja!' roept iemand. 'Ik weet wel wie je bent: jij bent Jezus, de zoon van Jozef de timmerman. Waarom zeg je dan dat je uit de hemel komt?'

Jezus legt uit: 'Toen Israël in de woestijn was, gaf God brood om de mensen in leven te houden. Nu geeft hij mij om jullie in leven te houden. Ik geef jullie een toekomst van liefde en geluk. Niet voor even, maar voor altijd.'

De mensen in Kafarnaüm zullen nog lang nagedacht hebben over deze woorden van Jezus. En ook de mensen die daarna kwamen, bleven zijn woorden herhalen. Ze braken het brood en ze dronken de wijn. En ze wisten: Jezus doet niet alleen wonderen, hij is een wonder. Ook voor jou en mij!

8-10 jaar

Gesprek: Waarom zouden de mensen graag gewild hebben dat Jezus een wonder deed? Wat zei Jezus daarover?

Spel: Net als in de synagoge van Troostwijk komen in de kerk elke week mensen samen. Ze lezen oude verhalen die ook gaan over vandaag en morgen. Hoe zou het zijn als er ineens iemand op zou staan die iets heel anders ging vertellen? Hoe denk je dat de kerkgangers zouden reageren? De kinderen laten het zien door het uit te spelen.

Creatief: Schrijf een krantenbericht over de gebeurtenissen in de synagoge. Doe alsof je een journalist bent die er zelf bij geweest is.

11-12 jaar

Gesprek: Hoe reageren mensen als Jezus zegt dat hij uit de hemel komt? Wat vind je van die reactie?

Bijbelstudie: Lees het verhaal van het manna in de woestijn, Exodus 16:11-36. Zou je willen dat dit wonder vandaag ook gebeurde? Waarom wel of niet? Zijn er andere wonderen waarvan je graag zou willen dat ze gebeurden?

Vorbereiden

Wat kies jij?

Johannes 6:60-71

29 augustus 2021

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Een grote groep leerlingen luistert naar de woorden van Jezus. Die woorden zijn zo onverwacht en schokkend, dat veel leerlingen weggaan; zij gaan voortaan niet meer met Jezus mee. De twaalf discipelen blijven hem wel volgen.

Veel leerlingen

Bij de 'leerlingen' van Jezus denken we vaak aan de twaalf discipelen die hem steeds volgden. Maar er waren veel meer leerlingen. Denk maar aan de vrouwen die Jezus steeds volgden, en ook van anderen wordt in de Evangelien verteld dat ze leerling van Jezus werden. In het verhaal van vandaag gaat het over een grote groep leerlingen, waarvan een groot deel afhaakt. Ze gaan weg, een andere kant op, niet meer met Jezus mee. Het is een onbekend maar misschien ook wel heel voorstelbaar verhaal.

Wat Jezus zegt

We bevinden ons nog steeds in de synagoge van Kafarnaüm, net als in de verhalen van de vorige twee zondagen. Daar heeft Jezus schokkende dingen gezegd. Dat je zijn lichaam moet eten en zijn bloed moet drinken om leven te hebben, dat die Israëlieten die het manna gegeten hebben uiteindelijk toch gestorven zijn. Hij heeft zijn toehoorders verweten dat ze niet geloven (vers 36) en dat je bij Jezus uitkomt als je naar de Vader luistert (vers 45). Jezus zal zijn lichaam geven als brood voor de wereld.

Harde woorden

'Dat zijn harde woorden', zeggen de leerlingen. 'Wie kan daarnaar luisteren?' Er staat niet bij welk onderdeel van die woorden ze het meest aanstootgevend vonden. Het gaat waarschijnlijk om het geheel: in het Grieks staat er dat het

een harde (= onaangename) logos is. Logos betekent woord, maar ook leer of toespraak. Het is een bizar verhaal, lijken ze te vinden. Wie kan meegaan in zo'n extreem, aanstootgevend verhaal?

De Mensenzoon

Jezus merkt wel dat zijn leerlingen protesteren. 'Ergeren jullie je hieraan?', vraagt hij: 'Maar als jullie nu de Mensenzoon zouden zien opstijgen naar waar hij eerst was?' Het verhaal vertelt ook dat Jezus al wist wie hem niet geloofde, en ook wie hem zou uitleveren.

Vertrek

In vers 66 wordt verteld dat veel leerlingen bij Jezus weggaan. Het is natuurlijk een dramatisch moment: zij keren Jezus de rug toe, gaan de andere kant op, waarschijnlijk terug naar huis. Wie die mensen precies waren, weten we niet. Misschien hebben ze de broodvermenigvuldiging (Johannes 6:1-15) meegemaakt, of daar in ieder geval over gehoord. In ditzelfde hoofdstuk is ook verteld dat Jezus over het water ging en dat een menigte hem met boten achterna is gegaan naar Kafarnaüm. Hoeveel zij precies wisten van Jezus en van wat henzelf te wachten stond, is niet bekend. In ieder geval eindigt hier hun verhaal in het evangelie. In het verhaal voor de jongste kinderen gaan we er een beetje vanuit dat deze leerlingen nog niet lang met Jezus meegingen. Dat is een veronderstelling die goed past in het kader van het verhaal; of het ook echt zo is, is niet vast te stellen.

En jullie dan?

'En jullie dan?' vraagt Jezus aan de twaalf discipelen. 'Willen jullie soms ook weggaan?' Maar daar is volgens Simon Petrus geen sprake van; hij zou niet

weten naar wie. Bij dit verhaal is het mooi om gezang 76 uit het Liedboek voor de Kerken (1973) weer eens te zingen:

Zie hoe de mensen heengaan,
zeggend: die vreemde woorden
zijn niet om aan te horen.
Zie hoe de mensen heengaan:
wilt gij niet met ze meegaan?

'Wij geloven en weten dat U de heilige van God bent', zegt Petrus.

Judas

Jezus maakt duidelijk dat hij de twaalf discipelen zelf heeft uitgekozen. En toch is een van hen een duivel: Judas, de zoon van Simon Iskariot, zal hem uitleveren. Daarmee wordt een concrete vooruitwijzing naar het lijdensverhaal gegeven; zo zal het gaan, met de Mensenzoon die zijn lichaam geeft.

Vieren

Wat kies jij?

Johannes 6:60-71

29 augustus 2021

Kindermoment in de dienst

Vertel voordat de kinderen naar hun eigen ruimte gaan het volgende verhaal:

Geluksbezorgers gezocht

Het stond met grote letters in de krant: GEZOCHT: GELUKSBEZORGERS (M/V) 'Ben jij de gelukkige?' stond eronder. In een korte tekst werd uitgelegd wat de bedoeling was. De geluksbezorgers zouden samen geluk brengen in de wereld. Je moest er geen 'negen-tot-vijf-mentaliteit' voor hebben; dat betekende dat je heel vaak heel lang zou moeten werken. Ze waren op zoek naar mensen die het fijn vonden om iets te leren, mensen die enthousiast waren en dat soort dingen meer. En wat er ook nog stond: Je moest een ander belangrijker vinden dan jezelf.

Als je geïnteresseerd was, mocht je je zaterdag komen melden op het marktplein.

Die zaterdag kwamen wel zeventig mensen af op de vacature. Door grote luidsprekers klonk de eerste vraag aan alle kandidaten: 'Denkt u dat u de beste kandidaat bent? Steek dan uw vinger op!' Acht vingers schoten de lucht in. Deze acht kandidaten kregen gelijk te horen dat ze konden vertrekken; ze vonden zichzelf te belangrijk om geluksbezorger te kunnen zijn.

Aan de andere tweënzestig werd uitgelegd wat de bedoeling was, en daarna mochten ze vragen stellen. 'Wat doen we als het regent?' wilde iemand weten. 'Dan gaat de geluksbezorging gewoon door', was het antwoord. 'Het is net als bij de post: Je kunt niet je geluk in de bosjes gooien en zelf lekker binnen gaan zitten. Juist als het regent, gaan wij aan de slag.' Na dit antwoord gingen tien mensen naar huis.

'Mag je je eigen brood meenemen?' vroeg een andere kandidaat. 'Nee, helaas', was

het antwoord. 'We nemen niks mee, anders kunnen we het geluk niet dragen.' Na dit antwoord gingen nog eens twintig mensen naar huis.

'Gaan we ook naar gevaarlijke plekken?' wilde weer een ander weten. 'Absoluut', was het antwoord. 'Want juist op gevaarlijke plekken moet het geluk gebracht worden.' Opnieuw verlieten twintig mensen het marktplein. Nu stonden er nog twaalf mensen. 'En jullie?' klonk een stem door de luidspreker. 'Willen jullie ook niet liever naar huis?' 'Natuurlijk niet', zeiden de twaalf. 'Wanneer mogen we beginnen?' Even was het stil. Toen zei de stem: 'Jullie zijn al begonnen. Want jullie maken mij gelukkig.'

Gesprek

Vraag of het de kinderen leuk lijkt om geluksbezorger te zijn. Als je bij Jezus hoort, ben je ook een geluksbezorger. Vandaag horen we over mensen die dat toch niet zo zien zitten. Misschien lijken ze wel een beetje op de mensen uit het verhaal die toch maar weer naar huis gingen.

Lezen en Zingen

Elfde zondag van de zomer Jaar A

Lezing uit het Oude Testament	Zacharia 8:4-8, 20-23
Antwoordpsalm	34:12-23
Epistellezing	Efeziërs 6:10-20
Lezing uit het Evangelie	Marcus 8:22-26
Alternatief leesrooster	Jeremia 2:4-13 1 Johannes 2:18-28a Johannes 6:60-71

Werkblad en tips

Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. Een grote groep leerlingen luistert naar de woorden van Jezus. Die woorden zijn zo onverwacht en schokkend, dat veel leerlingen weggaan; zij gaan voortaan niet meer met Jezus mee. De twaalf leerlingen blijven hem wel volgen. Op het werkblad tekenen/schrijven de kinderen over de vraag: zou jij op de vacature van geluksbezorger reageren? Dit werkblad past bij het kindermoment in de dienst. Met het andere werkblad maken de kinderen een supergrote badge. Want hoe ziet een badge er uit als jij een fan/volger bent van Jezus?

Gebed

God onze Vader,

Lang geleden ging U met Abraham op weg.

Hij wist niet waar naartoe,

maar U ging met hem mee.

U hebt het volk Israël bevrijd.

Ze wisten niet waarheen,

maar U ging met hen mee.

Uw Zoon Jezus nam mensen bij hand.

Hij zei: 'Sta op, geloof in mij.'

Ook toen was U erbij.

Wij bidden U: Laat ook ons vandaag niet alleen.

Ga altijd met ons mee. Amen.

Vertellen

Wat kies jij?

Johannes 6:60-71

29 augustus 2021

Werkvormen

4-7 jaar

Gesprek: Die mensen die besloten om weer weg te gaan, hoorden die echt bij Jezus? Waarom denk je dat?

En Petrus, Johannes en de anderen?

Wie horen er bij jou? Hoe weet je dat?

Spel: Speel buiten met een bal. Gooi (of rol) elkaar de bal toe, in het midden staat een tikker. De tikker mag alleen iemand tikken die de bal in handen heeft. Als je de bal hebt, moet je snel de naam van een vriend of vriendin noemen; daarna mag je hem pas weer weggooiën. De tikker probeert ook de bal te vangen.

Creatief: Maak een T-shirt of badge waarop staat dat jij bij Jezus hoort.

Vertelling 4-7 jaar

Bij Jezus horen

In het stadje Kafarnaüm vertelt Jezus verhalen. Vlakbij hem zitten zijn vrienden: Petrus, Johannes, Andreas en de anderen. Zij gaan al een tijd met Jezus mee.

Achter die vrienden staan nog veel meer mensen. Sommige gaan ook al een tijd met Jezus mee. Maar vandaag zijn er ook veel nieuwe mensen gekomen.

‘Wij willen ook bij Jezus horen’, zeggen die mensen. En ze zeggen erachteraan: ‘Maar Jezus moet wel eerst een wonder doen. Dan weten we tenminste zeker dat hij echt bijzonder is.’

Jezus glimlacht. Dan zegt hij: ‘Ik ben geen tovenaardie zomaar wonderen doet! Ik ben gekomen om jullie te redden. Daar heb ik alles voor over, zelfs mijn eigen leven. Geloof je dat echt?’

‘Eh...’

De nieuwe vrienden van Jezus denken even na. Moeten zij gered worden? En moet Jezus daar zijn leven voor over hebben?

‘Ik vind het wel een beetje gek’, zegt iemand.

‘Ik ook’, zegt een ander.

‘Ik vind het een apart verhaal’, vertelt een derde. ‘Heel apart.’

‘Ik ga naar huis’, zegt iemand.

Daar gaat hij. En nog iemand, en nog iemand... Heel veel mensen gaan weer naar huis. Ze willen toch maar niet bij Jezus horen.

‘En jullie?’ vraagt Jezus aan Petrus en Johannes en Andreas en de anderen. ‘Willen jullie soms ook liever naar huis gaan?’

Petrus schudt zijn hoofd. ‘Natuurlijk niet!’ roept hij. ‘Wij willen alleen bij jou zijn. Want jij komt van God.’

Jezus legt een hand op Petrus’ schouder. ‘Ik heb jullie uitgekozen’, zegt hij. ‘Alle twaalf. Jullie horen echt bij mij. Maar ik weet dat een van jullie mij zal verraden.’

De vrienden van Jezus weten niet wie hij bedoelt. Maar Jezus bedoelt Judas. Over een tijd zal hij Jezus verraden.

Vertelling 8–12 jaar

Een bizar verhaal

Dat hij bijzonder was, wisten ze al.

Dat hij dingen vertelde die niemand zelf kon bedenken, dat hadden ze al gemerkt. Maar dit?

De mensen rondom Jezus kijken hem aan. Ze zijn geschrokken. En ook een beetje boos.

In de synagoge van Kafarnaüm staat Jezus nu al een tijd te vertellen. En wat hij allemaal zegt...

Hij zegt dat hij het brood uit de hemel is. Dat hij leven geeft aan de mensen die in hem geloven. 'Wie mijn lichaam eet en mijn bloed drinkt, zal eeuwig leven', heeft Jezus gezegd.

Zoiets zeg je toch niet?, denken veel mensen in de synagoge. Hoezo 'mijn lichaam eten'?

De mensen willen liever dat Jezus een wonder doet. Zoals met die vijf broden en die twee vissen, waar duizenden mensen genoeg aan hadden. Of zoals vroeger bij het volk Israël in de woestijn, toen er brood uit de hemel kwam. Dat zijn wonderen waar je wat mee kunt. Daar ga je van geloven. Maar iemand die zegt dat hij zichzelf opoffert voor jou?

De rillingen lopen over de rug van al die mensen die leerling van hem geworden zijn. 'Ik vind het een bizar verhaal', zegt iemand.

'Vind je dat?' vraagt Jezus. 'Maar wat als je nou eens zou zien dat de Mensenzoon opstijgt naar de hemel?'

Sprakeloos kijken de mensen elkaar aan. Wat bedoelt Jezus toch met zijn uitspraken? Iemand zucht. 'Ik ben hier wel klaar mee', zegt hij. 'Ik ga naar huis.'

'Ik ook', zegt een ander.

'Ik ook.'

Zo vertrekken ze, de een na de ander. Ze willen niet langer een leerling van Jezus zijn. Als ze weg zijn, zijn er nog twaalf leerlingen blijven zitten. Het zijn de twaalf die Jezus zelf geroepen heeft. 'Willen jullie niet met die anderen meegaan?' vraagt Jezus. 'Zou je ook niet liever weggaan? Weg van al die dingen die je niet kunt begrijpen, weg van alle moeilijke woorden die ik spreek?'

Maar Petrus schudt zijn hoofd. 'Naar wie zouden we toe moeten gaan?' vraagt hij. 'Uw woorden geven eeuwig leven. Wij geloven en we weten dat U de Heilige van God bent.' Jezus glimlacht. 'Ik heb jullie uitgekozen', zegt hij. 'Alle twaalf. Maar een van jullie zal mij verraden.'

De leerlingen begrijpen niet goed wat Jezus allemaal bedoelt. Een tijd later, als Jezus gevangen wordt genomen, zullen ze zien wie Jezus verradt: Judas, de zoon van Simon Iskariot. Maar zover is het nu nog niet: zij kiezen voor Jezus, alle twaalf. Omdat Jezus voor hen gekozen heeft.

8-10 jaar

Gesprek: Waarom zouden de mensen weggaan? Hoe denk je dat je zelf zou reageren als je erbij was geweest in de synagoge van Kafarnaüm?

Jezus zegt dat mensen eeuwig leven krijgen als ze 'zijn lichaam eten'. Die woorden gedenken we in de kerk als we avondmaal vieren. Wat gebeurt er dan precies? Welk gevoel heb jij als er avondmaal wordt gevierd?

Spel: De leerlingen van Jezus maken een keuze: bij Jezus blijven of weggaan. Speel een spel waar bij de kinderen keuzes

maken: kiezen ze ja dan gaan ze naar een kant, kiezen de nee dan gaan ze naar de andere kant. Leg hen de volgende dilemma's voor:

- Je vindt een briefje van tien euro. Houd je het voor jezelf?

- Je krijgt bij het voetballen een penalty terwijl er eigenlijk niks aan de hand was. Zeg je het eerlijk tegen de scheidsrechter?

- Je meester of juf deelt een toets uit die jullie al lang gehad hebben. Ga je hem maken zonder iets te zeggen?

- Een klein kind laat een tekening zien die jij niet mooi vindt. Hij/zij vraagt wat je ervan vindt. Zeg je dat hij prachtig is?

- Je oma heeft een trui voor je gebreid. Je weet dat het veel werk was, maar je vindt hem niet mooi. Zeg je dat eerlijk?

Creatief: Schrijf op een groot vel papier of karton: 'Ik ga naar de kerk omdat...'

Alle kinderen mogen hun eigen gedachten hierbij op het papier schrijven.

Tip: Laat ook volwassenen deze zin afmaken.

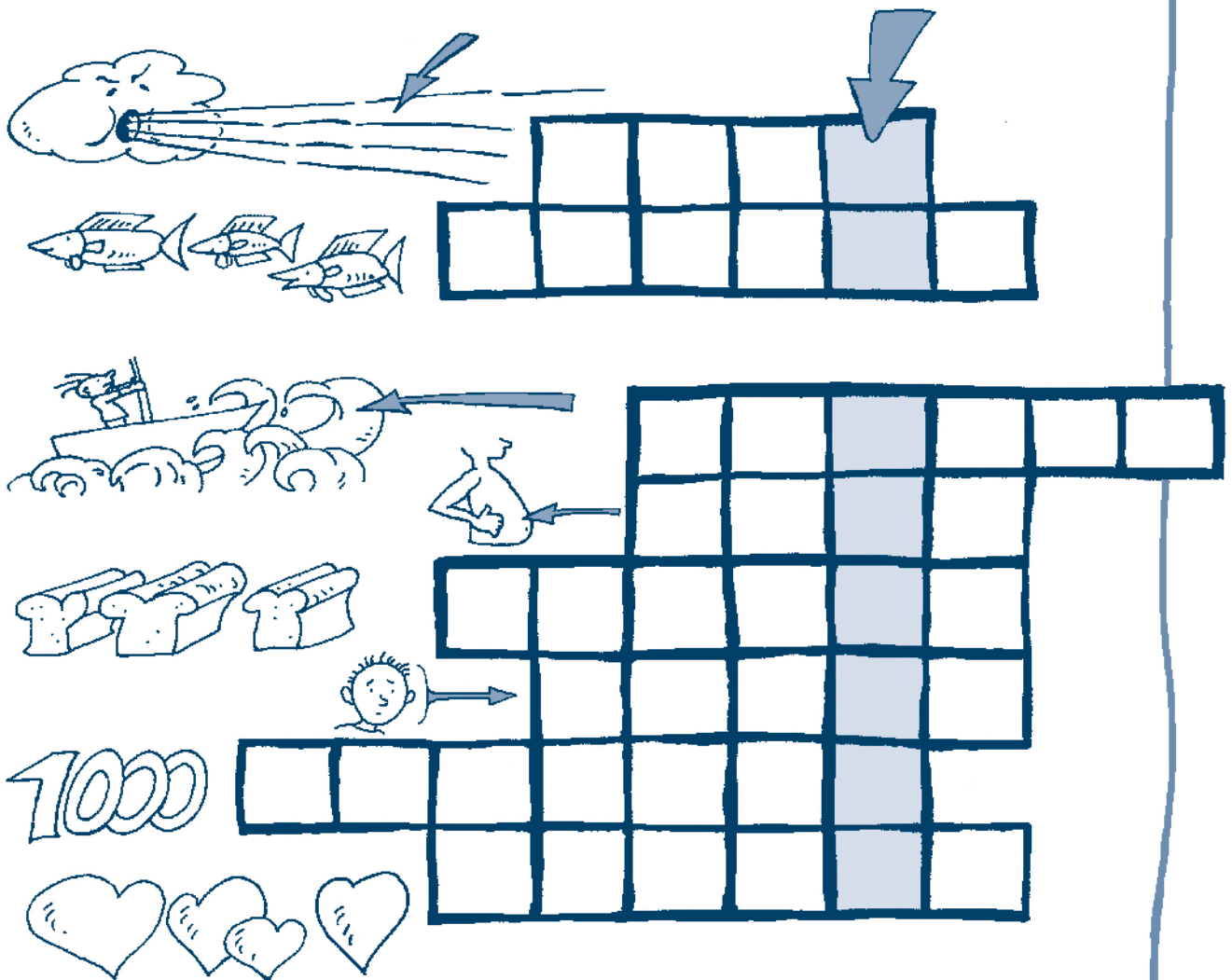
11-12 jaar

Zie 8-10 jaar.

Wie kan dit uitleggen?

8 augustus 2021

JEZUS GEEFT ONS:

Brood uit de hemel

15 augustus 2021

